

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Grodzisku Wielkopolskim

**OCENA STANU SANITARNEGO
POWIATU GRODZISKIEGO
ZA 2017 ROK**

Grodzisk Wielkopolski – luty 2018

SPIS TREŚCI

	Wstęp	4
1.	Sytuacja demograficzna	5
2	Warunki zdrowotne środowiska bytowania człowieka	5
2.1.	Obiekty komunalne	5
2.1.1.	Zaopatrzenie ludności w wodę przeznaczoną do spożycia	5
2.1.1.2.	W miastach	5
2.1.1.2.	Na terenach wiejskich	6
2.1.2.	Kąpieliska i baseny	6
2.1.3.	Ustępy publiczne	8
2.1.4.	Zakłady fryzjerskie i inne zakłady w których są świadczone więcej niż jedna z usług(fryzjerskie , kosmetyczne odnowy biologicznej)	8
2.1.5.	Zakłady kosmetyczne	8
2.1.6.	Obiekty hotelarskie	9
2.1.7.	Dworce i stacje kolejowe	12
2.1.8.	Interwencje	12
2.1.9.	Obiekty lecznictwa zamkniętego	13
2.1.10.	Obiekty lecznictwa otwartego	13
3.	Obiekty żywnościowo-żywniowe	15
3.1.	Jakość zdrowotna środków spożywczych	24
3.1.1.	Krajowe środki spożywcze	24
3.1.2.	Ocena sposobu żywienia	25
3.1.3.	Nadzór nad przedmiotami użytku	29
4.	Warunki sanitarno – higieniczne środowiska pracy	33
4.1.	Czynniki szkodliwe w środowisku pracy	33
4.2.	Nadzór nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi	33
4.3.	Nadzór nad realizacją zapisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	34
4.4.	Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy	35
4.5.	Prowadzenie działań związanych z nadzorem nad wprowadzaniem do obrotu produktów biobójczych	36
4.6.	Czynniki biologiczne	36
4.7.	Choroby zawodowe	37
4.8.	Promocja zdrowia w zakładach	37
5.	Obiekty nauczania i wychowania	38

5.1.	Stan techniczny obiektów	38
5.2.	Dodatkowe informacje dotyczące warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo- wychowawczych	39
5.3.	Badania problemowe	40
5.4.	Inne przedsięwzięcia	42
5.5.	Wypoczynek	43
5.6.	Warunki sanitarne	45
6.	Sytuacja epidemiologiczna	47
6.1.	Choroby szerzące się drogą pokarmową	47
6.2.	Wirusowe zapalenia wątroby	49
6.3.	Choroby, przeciw którym realizowane są szczepienia ochronne obowiązkowe i zalecane	49
6.4.	Choroby odzwierzęce	49
6.5.	Realizacja szczepień ochronnych	50
6.6.	Działalność nadzorowa w zakresie chorób zakaźnych	51
7.	Działalność oświatowo-promocyjna	53
7.1.	Programy krajowe	57
7.2.	Programy wojewódzkie	75
7.3.	Inne przedsięwzięcia	82
7.4.	Przekazywanie informacji do mediów	89
7.5.	Podsumowanie	89
8.	Działalność opiniotwórczo - nadzorowa	90
9.	Wnioski końcowe	93

WSTĘP

Rok 2017 był osiemnastym rokiem działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grodzisku Wielkopolskim, w którym realizowano zadania określone w Ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Ustawie o finansach publicznych.

Celem działalności Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Grodzisku Wielkopolskim było promowanie zdrowego stylu życia, czuwaniem nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz zdrowotnym wody, zapobieganie powstawaniu chorób w tym chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej.

W Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Grodzisku Wlkp. jest wdrożony system zarządzania w działalności nadzorowej oparty na wymaganiach normy PN-EN ISO/IEC 17020:2012 „Ocena zgodności - Ogólne kryteria działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję”.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny współpracował ze Starostą Powiatowym, Burmistrzami i Wójtami gmin, Komendą Powiatową Policji, Powiatowym Inspektoratem Weterynaryjnym, Nadleśnictwem Grodzisk, Komendą Powiatową Państwowej Straży oraz Powiatową i Miejską – Gminną Biblioteką Publiczną w Grodzisku Wlkp. .

1. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Powiat Grodziski obejmuje powierzchnię 643,72 km² i zajmuje pod tym względem 26 miejsce w województwie wielkopolskim. Liczba mieszkańców wg stanu na dzień 31.12.2017r. wynosi 51.019. Znaczna część mieszkańców (31.264) zamieszkuje na terenach wiejskich (tabela nr 1).

Tabela nr 1 Ludność wg miejsca zamieszkania.

Wyszczególnienie	Ludność *		
	Ogółem	w miastach	na wsiach
powiat grodziski	51.019	19.660	31.359

* wg stanu na dzień 31.12.2017r.

2. WARUNKI ZDROWOTNE ŚRODOWISKA BYTOWANIA CZŁOWIEKA

2.1. Obiekty komunalne

2.1.1. Zaopatrzenie ludności w wodę przeznaczoną do spożycia

2.1.1.1. W miastach :

Nadzorem sanitarnym objęto :

- 2 wodociągi miejskie

- 1 wodociąg lokalny

Ludność miasta Grodzisk Wlkp. zaopatruje się w wodę z wodociągu miejskiego przy ul. Mikołajczyka (jest to wodociąg raportowany do UE) i częściowo z wodociągu wiejskiego Czarna Wieś. Woda z wodociągu miejskiego i wodociągu wiejskiego Czarna Wieś nadaje się do spożycia przez ludzi - bez zmian w stosunku do roku 2016.

W wodę nadającą się do spożycia zaopatrywani są również mieszkańcy miasta Rakoniewice (z wodociągu miejskiego raportowanego do UE) oraz mieszkańcy miasta Wielichowo, którzy zaopatrywani są z wodociągu wiejskiego Wielichowo Wieś ul. Borek.

Woda z wodociągu lokalnego HOOP Polska sp. z o.o Grodzisk Wlkp. nadal nadawała się do spożycia przez ludzi.

Podobnie jak w latach poprzednich stan sanitarny wodociągów nie budził zastrzeżeń .

Liczba urządzeń w stosunku do 2016r. uległa zmianie – ubył 1 – wodociąg lokalny Rodan Groklin sp. z o.o Grodzisk Wlkp. ul. Sportowa.

2.1.1.2. Na terenach wiejskich

Objęto nadzorem sanitarnym :

- 13 wodociągów wiejskich
- 2 wodociągi zakładowe
- 1 wodociąg lokalny

Jakość we wszystkich wodociągach nie budziła zastrzeżeń - bez zmian w stosunku do 2016r.

Stan sanitarny wodociągów nie budził zastrzeżeń.

Liczba urządzeń w stosunku do 2016r. nie uległa zmianie.

Gmina Grodzisk Wlkp. Granowo , Kamieniec , Rakoniewice i Wielichowo zwodociągowane są w 100 %.

Ocenę stanu sanitarnego urządzeń wodnych i jakości wody dokonano na podstawie przeprowadzonych kontroli oraz analiz fizyko – chemicznych i bakteriologicznych wody.

W 2017r wydano 3 decyzje administracyjne.

W roku 2017 pobrano 101 prób wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (w tym 4 próby w kierunku bakterii Legionella).

2.1.2. Kąpieliska i baseny

Zgodnie z ustawą Prawo wodne która wprowadziła zmiany w sposobie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, do PPIS w Grodzisku Wielkopolskim nie wpłynął żaden projekt uchwały zatwierdzający wykaz kąpielisk ani miejsc zwyczajowo przyjętych do kąpeli na terenie powiatu grodziskiego

W roku 2017 w ewidencji PSSE w Grodzisku Wlkp. znajdowały się 2 baseny:1 basen kąpielowy odkryty czynny sezonowo i 1 basen – pływalnia kryta czynny cały rok. Przeprowadzone kontrole nie wykazały uchybień. Stan techniczny i funkcjonalny obiektów dobry.

Zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016) które określa wymagania m. innymi częstotliwość pobierania próbek wody na pływalniach i sposób informowania ludności o jakości wody na pływalniach, Zarządzający pływalnią dokonują oceny spełnienia wymagań dotyczących jakości wody poprzez systematyczne i udokumentowane badania jakości wody, prowadzonych zgodnie z harmonogramem ustalonym z właściwym państwowym inspektorem sanitarnym oraz każdorazowo w przypadku wystąpienia sytuacji mogącej mieć wpływ na pogorszenie jakości wody na pływalni, po przerwie eksploatacyjnej lub awarii.

Ogółem przeprowadzono 2 kontrole protokolarne i 15 kontroli urzędowych związanych z poborem prób wody , pobrano 63 próbek wody do badań w tym również w zakresie legionelli sp.

1) basen kąpielowy odkryty w Grodzisku Wlkp. ul. Zbąszyńska 46 posiadający 3 niecki basenowe.

- 1) basen główny
- 2) basen średni
- 3) brodzik dla dzieci

Ocena roczna wydana dnia 25.08.2017- obiekt oceniony dobrze

Wyniki badań wody w ramach kontroli urzędowej(liczba próbek 16) i wewnętrznej(liczba próbek 26) z niecek basenowych oraz wody doprowadzanej do niecek basenowych z własnego ujęcia i z systemu cyrkulacji pod względem fizyko-chemicznym i mikrobiologicznym odpowiadają wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 09.11.2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015r. poz. 2016) z wyjątkiem związków chloroformu. Chloroform jest produktem ubocznym dezynfekcji wody chlorem. Jest on wchłaniany do organizmu przez skórę lub drogą pokarmową, a w organizmie człowieka może powstać kilka przejściowych metabolitów, które mogą negatywnie oddziaływać na zdrowie. Po dokonanej analizie ryzyka zdrowotnego oraz mając na uwadze, iż jest to obiekt sezonowy nie stanowi on zagrożenia zdrowotnego dla osób korzystających z basenu. Należy nadmienić, iż czynnikiem o najwyższym znaczeniu dla zdrowia wśród wszystkich związanych z wodą czynników na basenie są wskaźniki mikrobiologiczne, których wartości były zgodne z normą określoną w rozporządzeniu przez cały okres objęty oceną, a ryzyko dla zdrowia wynikające z obecności ubocznych produktów dezynfekcji jest nieporównywalnie mniejsze w porównaniu z ryzykiem związanym z niewystarczającą dezynfekcją wody.

Wydano 1 pismo na podstawie art. 30 w związku z przekroczeniem dopuszczalnych stężeń związków chloroformu w wodzie wprowadzanej do niecki z własnego ujęcia, w basenie głównym, w basenie średnim, w brodziku oraz w wodzie wprowadzanej do niecek z systemu cyrkulacji na poziomie 0,045 mg/l. W związku ze specyfiką otwartych basenów kąpielowych oraz dużą ilością osób kąpiących się, w celu zachowania właściwych parametrów mikrobiologicznych wody, niezbędne jest chlorowanie wody na poziomie górnych granic parametrów określonych przepisami. W przyszłości planowana jest modernizacja kompleksu basenów wraz ze Stacją Uzdantniania Wody.

Stan sanitarno- techniczny obiektu nie budził zastrzeżeń a jakość wody odpowiadała wymaganiom rozporządzenia MZ.

2) basen kąpielowy kryty -właścicielem jest Przedsiębiorstwo Wielobranżowe

„BEHAPOWIEC”, ul. Nowa 20, Grodzisk Wielkopolski

- 1) basen główny

2) whirlpool

Ocena roczna wydana dnia 26.07.2017 - obiekt oceniony dobrze

Wyniki badań wody w ramach kontroli urzędowej(liczba próbek 46) i wewnętrznej(liczba próbek 120) z niecek basenowych oraz wody doprowadzanej do niecek basenowych z własnego ujęcia i z systemu cyrkulacji pod względem fizyko-chemicznym i mikrobiologicznym odpowiadają wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 09.11.2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015r. poz. 2016)

W 2017 r. pobrane zostały również 17 prób wody w ramach kontroli wewnętrznej oraz 1 próba urzędowa w kierunku bakterii z rodzaju Legionella s.p.- bakterii nie wykryto.

2.1.3. Ustępy publiczne

Kontrolą objęto 1 ustęp publiczny stały w Rakoniewicach oraz 5 tymczasowych kabin ustępowych publicznych skanalizowanych w Grodzisku Wielkopolskim . Obiekty tymczasowe ze stali kwasoodpornej, ogrzewane , całoroczne. Stan sanitarny skontrolowanych ustępów nie budził zastrzeżeń.

2.1.4. Zakłady fryzjerskie i inne zakłady w których są świadczone więcej niż jedna z usług (fryzjerskie , kosmetyczne , odnowy biologicznej)

W ewidencji PSSE znajduje się 30 zakładów fryzjerskich i 19 innych zakładów w których są świadczone więcej niż jedna z usług oraz 6 zakładów odnowy biologicznej. Ogółem wykonano 10 kontroli w zakładach fryzjerskich, 6 kontroli w innych zakładach i 1 kontrole siłowni . Większość obiektów to zakłady estetycznie urządzone i dobrze wyposażone. We wszystkich obiektach prowadzona jest dezynfekcja chemiczna . W czasie kontroli zwraca się szczególną uwagę na sposób przechowywania kosmetyków, narzędzi fryzjerskich, ich dezynfekcje , sterylizację , terminy ważności środków dezynfekcyjnych, sposób magazynowania bielizny stosowanej w zakładzie , pranie bielizny brudnej . W większości zakładów stosowana jest bielizna jednorazowego użytku. Stan sanitarny w skontrolowanych zakładach nie budził zastrzeżeń Na terenie obiektów przestrzegane są zapisy ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu.

2.1.5. Zakłady kosmetyczne.

W ewidencji PSSE znajdują się 23 zakłady kosmetyczne. W skontrolowanych 8 zakładach stan sanitarny nie budził zastrzeżeń.

W zakładach stosuje się narzędzia jednorazowego użytku . Narzędzia wielokrotnego użytku sterylizowane są w własnym zakresie w autoklawach lub oddawane są do sterylizacji do centralnej sterylizatorni w SP ZOZ w Grodzisku Wlkp. Zakłady w których wykonywane są zabiegi

powodujące naruszenie ciągłości tkanek ,mają podpisane umowy na odbiór odpadów niebezpiecznych. Deklarowany rodzaj usług w skontrolowanych zakładach kosmetycznych to : manicure, pedicure , pielęgnacja twarzy, szyi i dekoltu, kosmetyka dłoni, henna, depilacja, zabiegi na twarz, makijaż, woskowanie ciała, solarium, zdobnictwo paznokci.

2.1.6. Obiekty hotelarskie

W ewidencji PSSE w Grodzisku Wlkp. znajdują się 2 Hotele, 2 Motele, 1 kemping , 1 Pole biwakowe oraz 13 obiektów w których świadczone są usługi hotelarskie(w tym 2 obiekty agroturystyki). Przeprowadzone kontrole nie wykazały uchybień. Ogółem w tej grupie przeprowadzono 17 kontroli. Na terenie obiektów przestrzegane są zapisy ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu.

a) Hotel „, RODAN GROKLIN” Grodzisk Wlkp.

Hotel kat.**** - jest to budynek murowany, wolnostojący, wielokondygnacyjny. Budynek jest przystosowany dla osób niepełnosprawnych.(windy oraz sanitariaty dla osób niepełnosprawnych). Składa się z: 29 pokoi dwuosobowych ,3 apartamentów dwuosobowych z zespołami higieniczno-sanitarnymi, holu z recepcją, sali bowlingu, zespołu sal wielofunkcyjnych tj. konferencyjnych, klubowych, szkoleniowych, audiowizualnych, odnowy biologicznej.

Obiekt o wysokim standardzie technicznym i jakości świadczonych usług, których stan sanitarny nie budził zastrzeżeń.

b) Hotel PW „, Behapowiec” Grodzisk Wlkp.

Hotel kat.*** - jest to budynek murowany, wolnostojący, wielokondygnacyjny. Obiekt składa się z: 32 pokoi dwuosobowych z zespołami higieniczno-sanitarnymi, 8 pokoi czteroosobowych, 4 apartamenty dwuosobowe, 1 pokój studio dwuosobowy, holu z recepcją, zespołem sal wielofunkcyjnych tj. konferencyjnych, klubowych, szkoleniowych, audiowizualnych, basenu, sauny, whirlpoolu. Ponadto w obiekcie świadczone są usługi w zakresie fitness oraz siłownia.

Obiekt o wysokim standardzie technicznym i jakości świadczonych usług.

c) „, LEOBUS” Motel XXI wieku Grodzisk Wlkp.

Motel kat.*** - jest to budynek murowany, wolnostojący, wielokondygnacyjny. Składa się z:45 pokoi dwuosobowych, 20 pokoi trzyosobowych, 2 apartamentów z zespołami higieniczno-sanitarnymi, 1 pokojem jednoosobowym, 1 pokojem siedmioosobowym, 1 pokojem pięcioosobowym, 2 pokojami czteroosobowymi, holu z recepcją, sali konferencyjnej, sauny, solarium i zakładu fryzjerskiego.

Goście korzystają też z usług fryzjerskich oraz sauny znajdujących się na terenie obiektu.

d) Motel PW „Duet” Granowo

Motel kat.*** Jest to budynek murowany, wolnostojący, wielokondygnacyjny. Obiekt składa się z: 3 pokoi dwuosobowych i 9 pokoi jednoosobowych z zespołami higieniczno-sanitarnymi, sali konferencyjnej, magazynów na bieliznę czystą i brudną oraz miejscem na sprzęt porządkowy.

e) Pole kempingowe w Januszewicach

Obiekt sezonowy położony na polanie, nad jeziorem strykowskiem. Teren kempingu jest ogrodzony, oświetlony, posiada całodobowy nadzór, oraz wyodrębniony parking dla samochodów. Liczba stanowisk do obozowania -20. Bielizna pościelowa własna klientów. Zaopatrzenie w wodę wodociągu wiejskiego Januszewice z wodą o dobrej jakości. Nieczystości płynne odprowadzane do zbiornika bezodpływowego. Odpady komunalne gromadzone w pojemnikach

f) Pole biwakowe w Kuźnicy Zbąskiej

Obiekt sezonowy położony w lesie. Teren pola biwakowego jest ogrodzony, oświetlony, posiada całodobowy nadzór. Zaopatrzenie w wodę wodociągu lokalnego w Kuźnicy Zbąskiej, Jakość wody w stosunku do 2017r. nie uległa zmianie – woda przydatna do spożycia.

Nieczystości płynne odprowadzane do zbiornika bezodpływowego. Odpady komunalne gromadzone w pojemnikach. Na terenie obiektów przestrzegane są zapisy ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu.

g) Pokoje noclegowe przy Restauracji „Leśna” Grodzisk Wlkp.

Brak zaszeregowania - jest to budynek murowany, wolnostojący, jednokondygnacyjny. Obiekt składa się z: 16 pokoi dwuosobowych z zespołami higieniczno-sanitarnymi.

Stan sanitarny nie budził zastrzeżeń.

h) Pokoje noclegowe przy Gminnym Centrum Pomocy Środowiskowej w Grodzisku Wlkp.

Brak zaszeregowania - jest to budynek murowany, wolnostojący, wielokondygnacyjny. Pomieszczenia na drugiej i trzeciej kondygnacji, w tym; 1 pokój czteroosobowy, 3 pokoje trzyosobowe oraz 5 pokoi dwuosobowych, wykorzystywane jako pokoje gościnne głównie dla potrzeb gminy podczas obecności przedstawicieli innych samorządów lub delegacji z miast partnerskich przebywających na terenie gminy. Obiekt posiada 23 miejsca noclegowe z zespołami higieniczno-sanitarnymi.

Stan sanitarny w w/w obiektach nie budził zastrzeżeń.

i) Pokoje do wynajęcia przy Centrum Medycznym w Rakoniewicach

Brak zaszeregowania - jest to budynek nowopowstały, murowany, wolnostojący, wielokondygnacyjny. Obiekt składa się z: 7 pokoi jednoosobowych 12 pokoi dwuosobowych, 1 pokój trzyosobowy, każdy z zespołami higieniczno-sanitarnymi.

Stan sanitarny obiektu nie budził zastrzeżeń.

j) Ośrodek Wypoczynkowy „OAZA” Kuźnica Zbąska

Jest to budynek murowany, wolnostojący, wielokondygnacyjny, sezonowy, bez zaszeregowania. Obiekt składa się z: 8 pokoi dwuosobowych w tym 1 z zespołem higieniczno-sanitarnym, 4 pokoje trzyosobowe, 1 pokój czteroosobowy, 3 pokoje pięcioosobowe, węzeł sanitarny osobno dla kobiet i mężczyzn, magazynów na bieliznę czystą i brudną oraz miejscem na sprzęt porządkowy.

k) Motel „MDS” Restauracja, Motel Wielichowo Wieś

Brak zaszeregowania - jest to budynek murowany, wolnostojący, wielokondygnacyjny. Obiekt składa się z 6 pokoi dwuosobowych z zespołami higieniczno-sanitarnymi, magazynów na bieliznę czystą i brudną oraz miejscem na sprzęt porządkowy.

l) Gościniec „U Michała” Drzymałowo

Budynek murowany, wolnostojący, całoroczny, wielokondygnacyjny, bez zaszeregowania. Obiekt składa się z: 10 pokoi dwuosobowych z zespołami higieniczno-sanitarnymi oraz 2 domków typu „Brda” sześćoosobowych, magazynów na bieliznę czystą i brudną oraz miejscem na sprzęt porządkowy.

l) Zajazd „U Bogdana” Rakoniewice Wieś

Jest to budynek murowany, wolnostojący, wielokondygnacyjny. Obiekt składa się z: 13 pokoi dwuosobowych, 1 pokoju trzyosobowego i 1 pokoju czteroosobowego z zespołami higieniczno-sanitarnymi, magazynów na bieliznę czystą i brudną oraz miejscem na sprzęt porządkowy.

m) „Pałac Szczepowice” w Szczepowicach

Jest to budynek murowany, wolnostojący, wielokondygnacyjny. Obiekt składa się z: 15 pokoi dwuosobowych, 3 pokoi jednoosobowych i 1 apartamentu dwuosobowego z zespołami higieniczno-sanitarnymi, magazynów na bieliznę czystą i brudną oraz miejscem na sprzęt porządkowy.

n) Pokoje noclegowe przy Restauracji Kaprys, Ruchoćice

Jest to budynek murowany, wolnostojący, wielokondygnacyjny, całoroczny, bez zaszeregowania. Obiekt składa się z: 10 pokoi dwuosobowych z zespołami higieniczno-sanitarnymi, , magazynem na bieliznę czystą i brudną oraz miejscem na sprzęt porządkowy.

o) Dwór Niemierzyce

Jest to budynek murowany, wolnostojący, wielokondygnacyjny, całoroczny, bez zaszeregowania. Obiekt składa się z: 9 pokoi dwuosobowych z zespołami higieniczno-sanitarnymi, salki konferencyjnej ,magazynem na bieliznę czystą i brudną oraz miejscem na sprzęt porządkowy.

p) Pokoje noclegowe przy Restauracji „Prowincja” Plastowo, gm. Kamieniec

Jest to budynek murowany, wolnostojący, wielokondygnacyjny, całoroczny, bez zaszeregowania. Obiekt składa się z: 14 pokoi dwuosobowych z zespołami higieniczno-sanitarnymi, , magazynem na bieliznę czystą i brudną oraz miejscem na sprzęt porządkowy.

r) Gospodarstwo agroturystyczne Jabłonna

s) Zagroda „ Pod Lipami” Błońsko

2.1.7. Dworce i stacje kolejowe

Pod nadzorem PSSE w Grodzisku Wlkp. znajdują się 3 stacje PKP.

Skontrolowano 3 Stacje PKP (Rakoniewice , Grodzisk Wlkp., Granowo), oraz 2 perony w Rakoniewicach, 3 perony w Grodzisku Wlkp., 1 peron w Granowie, 1 przejście podziemne , 2 poczekalnie i 3 pomieszczenia dyżurnego ruchu.

Węzeł sanitarny dla obsługi na Stacji PKP w Grodzisku Wlkp., Rakoniewicach i Granowie, skanalizowany, z wodą bieżącą ciepłą i zimną - utrzymany czysto. Natomiast podróżni w Grodzisku Wlkp. mają dostęp do kabiny ustępowej zlokalizowanej poza budynkiem Stacji.

2.1.8. Interwencje

W 2017r. wpłynęło 7 interwencji dotyczących:

1. higieny i warunków prowadzenia hodowli trzody chlewnej.
2. hałasu spowodowanego hodowlą ptaków egzotycznych .
3. uciążliwości spowodowanej działalnością polegającą na składowaniu, rozładunku i sortowaniu węgla i mialu drzewnego
4. nieprawidłowości dot. wylania nieznannej substancji .

5. zalania mieszkania .
6. złego dobrostanu inwentarza trzody chlewnej .
7. dot. niedrożnej kanalizacji sanitarnej posesji mieszkalnej .

Po przeprowadzonych kontrolach w przypadku 4 interwencji nie znaleziono podstaw faktycznych do wszczęcia w sprawie czynności administracyjnych, 2 interwencje zostały przekazane do rozpatrzenia wg właściwości , w stosunku do jednej interwencji sprawę prowadzi Prokuratura Rejonowa w Grodzisku Wlkp.

Działalność kontrolno-represyjna

1. Liczba przeprowadzonych kontroli – 104
2. Liczba wydanych decyzji ogółem – 22
 - merytoryczne -18 (dot. ekshumacji zwłok)
 - merytoryczne - 1 (dot. podmiotu leczniczego)
 - opłatowe – 3 (w tym 1 dot. jakości wody w pływalni)
3. Liczba postanowień – 6
 - 3 dot. imprez masowych
 - 3 dot. sprowadzenia zwłok z zagranicy
4. Liczba tytułów wykonawczych - 0
5. Liczba postanowień - grzywna / wartość / - 0
6. Liczba pism w trybie art. 30 ustawy o IS – 1(dot. jakości wody w pływalni)
7. Liczba nałożonych mandatów ogółem - 0
8. Liczba wydanych opinii- 1

2.1.9. Obiekty lecznictwa zamkniętego

Nadzór nad SPZOZ w Grodzisku Wielkopolskim prowadzi WSSE Poznań.

2.1.10. Obiekty lecznictwa otwartego

W ewidencji stacji znajduje się 6 obiektów lecznictwa o działalności ambulatoryjnej w mieście i 5 na terenach wiejskich w zakresie kompetencji lekarza rodzinnego. W roku sprawozdawczym przybył 1 obiekt nowopowstały – Centrum Medyczne „Salus” w Wilkowie Polskim.

Ponadto skontrolowano: 2 zakłady rehabilitacji leczniczej, 32 indywidualne i indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie, 2 indywidualne praktyki pielęgniarek, 3 kontrole innych podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (w skład których wchodziły Punkt poboru materiału biologicznego, Przychodnia Stomatologiczna oraz Poradnia

Zdrowia Psychicznego), 6- innych praktyk zawodowych – gabinetów pielęgniarstwa przy zakładach pracy .

W stosunku do roku 2016 ubyły 2 obiekty – zlikwidowane oraz przybyły 2 obiekty nowopowstałe. Zużyty sprzęt jednorazowego użytku gromadzony jest w pojemnikach plastikowych odpornych na przekłucie oraz w workach dostosowanych do tego celu i oznakowanych, przechowywany w temp. poniżej 10°C w urządzeniach chłodniczych. Zachowany jest kod kolorów.

Wszystkie placówki leczenia otwartego mają podpisaną umowę na wywóz odpadów medycznych

Ponadto, w okresie sprawozdawczym skontrolowano Klinikę Jednego Dnia przy Centrum Medycznym w Rakoniewicach.

Stan sanitarny w skontrolowanych obiektach nie budził zastrzeżeń.

3. OBIEKTY ŻYWNOŚCIOWO - ŻYWIENIOWE

W roku 2017 nadzorem objęto 991 obiektów żywności i żywienia oraz przedmiotów użytku (dodatkowo siedem obiektów związanych z produkcją i obrotem kosmetykami), zatwierdzonych zostało 57 obiekty a skontrolowano 376 obiektów. Do końca 2017r. w PPIS w Grodzisku Wlkp., w sumie zarejestrowana 434 producentów pierwotnych. Na podstawie złożonych wniosków wydano zaświadczenia o wpisie do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W nadzorowanych obiektach żywności i żywienia przeprowadzono 465 kontrole i rekontrole sanitarne (dodatkowo 2 kontrole w obiektach związanych z produkcją, konfekcjonowanie i obrotem kosmetykami), w tym 17 kontroli interwencyjnych w związku z sygnałami obywateli dot. warunków sanitarnych w obiektach oraz jakości środków spożywczych (m.in. skargi dot. jakości sprzedawanych i produkowanych środków spożywczych, czystości bieżącej oraz stanu sanitarno – technicznego obiektów) a także w ramach działania systemu RASFF - „Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt” (m.in. powiadomienia alarmowe dot. przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoxyny A w produkcie pn. „Rodzynki sułtańskie”, stwierdzenia bakterii Salmonella w próbce (250 g) produktu pn. Das Exquisite Heidel Beere Weisse Schokolade, migracji N-nitrozoamin oraz substancji zdolnych do tworzenia nitrozoamin (0.4935 mg/kg - ppm) ze smoczka kauczukowego Canpol Babies, stwierdzenie zawartości składnika alergennego – dwutlenku siarki w stężeniu powyżej 10 mg/kg, niedeklarowanego w oznakowaniu produktu dotyczące produktu pn. „Miniature whole mushrooms”).

W 2017r. przeprowadzono 14 kontroli w związku z przedsięwzięciem: „Ocena nadzoru nad sezonowymi zakładami żywności i żywienia, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów zlokalizowanych na trasach turystycznych”. W związku z w/w przeprowadzonymi kontrolami sanitarnymi w zakładach żywienia zbiorowego otwartego, małych gastronomiach oraz sklepach spożywczych, nałożono jeden mandat na kwotę 150 zł oraz wydano jedną decyzję merytoryczną a także jedną decyzję opłatową. Do nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli należało:

- Ściany i sufity w pomieszczeniu zaplecza socjalnego oraz magazynie sklepu brudne.
- Brak prawidłowego wyznaczonego miejsca (szafka, pomieszczenie) przeznaczonego do przechowywania środków myjących, dezynfekcyjnych oraz sprzętu porządkowego.
- Brak siatek w oknach, zabezpieczających obiekt przed dostępem szkodników.
- Brak prawidłowo wyznaczonego i wyposażonego miejsca przeznaczonego do przebierania się przez personel.

- Brak do wglądu podczas kontroli dokumentacji zasad GHP (Dobrych Praktyk Higienicznych), GMP (Dobrych Praktyk Produkcyjnych) oraz systemu HACCP – brak prowadzonych bieżących zapisów wynikających z dokumentacji GHP, GMP i systemu HACCP.

W 2017r. sporządzono 438 protokołów z kontroli sanitarnych (w tym 2 protokoły z kontroli obiektów produkcji i obrotu kosmetyków).

Sklasyfikowano 305 obiektów według „arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/żywienia zbiorowego/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością – załącznik nr 6 ZF/PK/BŻ/01/01/01, z którego 8 obiektów sklasyfikowano jako obiekty tzw. „niezgodne”.

W wyniku naruszeń wymagań higienicznych i zdrowotnych wydano 30 decyzji administracyjnych (merytorycznych), w tym decyzje zmieniające i uchylające np. decyzje dot. unieruchomienia części lub całego zakładu.

Decyzje wydano w następujących rodzajach obiektów (podział zgodnie z MZ-48):

- w wytwórniach lodów - jedna decyzja
- w automatach do lodów – jedna decyzja
- w piekarniach - 6 decyzje
- w innych wytwórniach żywności – 3 decyzje
- w sklepach spożywczych 8 decyzji, w tym cztery decyzje w supermarketach
- w innych obiektach obrotu żywnością – jedna decyzja administracyjna
- w zakładach żywienia zbiorowego otwartego wydano 8 decyzji w tym 5 decyzji w zakładach małej gastronomii
- w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego - dwie decyzje w tym jedna decyzja w stołówkach w przedszkolach oraz jedna w zakładach usług cateringowych

W 2017r. wydano w sumie 263 decyzji: 126 decyzji merytorycznych: w tym 57 decyzji zatwierdzających, 30 decyzji administracyjnych wydanych w wyniku naruszeń higienicznych i zdrowotnych w tym uchylające i zmieniające, 21 decyzji zmieniających np. podmiot prowadzący obiekt, 17 decyzji wykreślających na wniosek przedsiębiorcy dot. likwidacja obiektów i zakończeniem działalności gospodarczych oraz 137 decyzji płatniczych.

Nałożono trzynaście mandatów na sumę 1950 zł. Podział w poszczególnych grupach obiektów przedstawia się następująco:

- automaty do lodów – 1 mandat na kwotę 100zł
- przetwórnice owocowo – warzywne i grzybowe - 1 mandat na kwotę 200 zł
- sklepy spożywcze 6 mandaty na kwotę 800 zł w tym 3 mandaty na sumę 300 zł w supermarketach

- zakłady żywienia zbiorowego otwarte (dot. zakładów małej gastronomii) 4 mandaty na sumę 650 zł
- zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego dot. zakładu usług cateringowych – 1 mandat na kwotę 200zł

Podstawowe dane z działalności nadzorczej w latach 2016 – 2017 przedstawia poniższa tabela (tabela uwzględnia również nadzór nad obiektami przedmiotów użytku i kosmetykami):

Tabela Nr 2

Rodzaj danych	2016r.	2017r.
Liczba obiektów wg rejestru zakładów	986	998
Liczba obiektów skontrolowanych	300	376
Liczba obiektów sklasyfikowanych	196	305
Liczba kontroli i rekontroli sanitarnych	443	467
Liczba decyzji administracyjnych	41	30
Liczba mandatów	11	13
Suma nałożonych mandatów	2050 zł	1950 zł.
Liczba pobranych próbek żywności i przedmiotów użytku	112	114
Liczba próbek kwestionowanych	2	1

Źródło: opracowanie własne

Przedsiębiorcy branży spożywczej zobowiązani są do wdrożenia i stosowania zasad dobrej praktyki higienicznej, dobrej praktyki produkcyjnej oraz wprowadzenia zasad systemu HACCP.

Poniższa tabela przedstawia liczbę obiektów z wdrożonymi powyższymi systemami w odniesieniu do liczby obiektów wg rejestru zakładów w ciągu roku:

Tabela Nr 3

Rodzaj obiektu	Liczba obiektów wg rejestru zakładów w ciągu roku	Liczba obiektów z wdrożonymi zasadami GHP/GMP	Liczba obiektów z wdrożonymi systemem HACCP
Obiekty Produkcji Żywności	486 (w tym 434 producentów pierwotnych)	50	49
Obiekty Obrotu Żywnością	386	357	120
Obiekty Żywienia Zbiorowego	78	78	50

Otwarte, w tym zakłady gastronomicznej			
Zakłady Żywności Zbiorowego Zamknięte	30	30	22
Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	2	2	1
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	9	0	0
Suma	991	517	242

Źródło: opracowanie własne

Do badań pobrano ogółem 111 prób żywności oraz dodatkowo 3 próby wyrobów kosmetycznych.

W sumie w 2017r. pobrano do badań 114 prób żywności oraz wyrobów kosmetycznych.

Z 114 pobranych prób, jedna próba środka spożywczego została zakwestionowana – opis w punkcie IV. Jakość zdrowotna krajowych środków spożywczych.

W 2017r. wydano 132 świadectw jakości zdrowotnej środka spożywczego przekraczającego granicę oraz 75 decyzji opłatowych w związku z przeprowadzonymi oględzinami środków spożywczych przekraczających granicę a także w związku z kontrolą dokumentacji i wydawaniem świadectw jakości zdrowotnej na wniosek przedsiębiorcy - eksportera.

Dwadzieścia pięć świadectw wydano na importowane środki spożywcze (suszone pomidory – Turcja, kapary - Turcja, kwas askorbinowy – Chiny) pozostałe 107 świadectw wydano na wniosek zakładu produkcyjnego, który wysyłał swoje produkty do krajów spoza Unii Europejskiej (Maroko, Kolumbia, RPA, Azerbejdżan, Mongolia, Tunezja, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Libia) dot. produktu: pieczarki sterylizowane krojone/całe w zalewach w puszkach/słoikach.

Stan sanitarny grup obiektów (wyrażony w procentach obiektów „niezgodnych”) w 2017r.

Po przeprowadzonej ocenie stanu sanitarnego zakładów zgodnie z załącznikiem numer 6 ZF/PK/BŻ/01/01/01 tj. „arkusz oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/ żywienia zbiorowego/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością”, 8 obiektów zakwalifikowano jako obiekty „niezgodne”. Uchybienia powodujące, że obiekty zakwalifikowane zostały jako „niezgodne”, to głównie niewłaściwe zabezpieczenie zakładów przed dostępem

szkodników, nieprawidłowe warunki magazynowania oraz sprzedaży środków spożywczych (artykuły spożywcze po terminie przydatności do spożycia/dacie minimalnej trwałości), brak bieżącej czystości pomieszczeń produkcyjnych, magazynowych i handlowych z niezachowaniem właściwych procesów mycia i dezynfekcji stanowisk pracy czy pomieszczeń, brak dokumentacji zdrowotnej dla celów sanitarno - epidemiologicznych potwierdzającej właściwy stan zdrowia personelu mającego kontakt z żywnością.

Podział w poszczególnych grupach obiektów przedstawia się następująco:

- Piekarnie – 1 obiekt
- Sklepy spożywcze – 4 obiekty
- Zakłady żywienia zbiorowego otwarte – dot. mała gastronomia – 3 obiekty

Stan sanitarny wyrażony w procentach obiektów „niezgodnych” w 2017r., przedstawia tabela.

Tabela Nr 4

Rodzaje obiektów	2017r.
Piekarnie	9,09 %
Sklepy spożywcze	2,82%
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte dot. małe gastronomie	8,82%

Źródło: opracowanie własne

Opis grup obiektów w kolejności od tych o najgorszym stanie sanitarnym przedstawiono poniżej:

➤ **Piekarnie**

W 2017r. nadzorem objęto 11 piekarni. Skontrolowano i sklasyfikowano zgodnie z arkuszem oceny stanu sanitarnego wszystkie piekarnie, jeden zakład oceniono jako „niezgodny”. W zakładach przeprowadzono 15 kontroli i rekontroli w tym 2 kontrole interwencyjne dotyczące niewłaściwego przechowywania środków spożywczych oraz wystąpienia salmonelli w pobranych dwóch próbach żywności pn. „spody do pizzy”. W wyniku naruszeń wymagań higienicznych i zdrowotnych wydano 6 decyzji administracyjne w tym jedną decyzję unieruchamiającą działalność części zakładu.

Do najczęściej stwierdzonych nieprawidłowości należą:

1. Nieodpowiedni stan sanitarno – techniczny ścian, sufitów i podłóg w pomieszczeniach produkcyjnych oraz magazynowych (widoczne wykwity pleśni oraz zacieki, liczne ubytki w powierzchniach podłóg)

2. Nieodpowiedni stan sanitarno – techniczny okien oraz drzwi w pomieszczeniach produkcyjnych oraz magazynowych.
3. Zakład nie prawidłowo zabezpieczony przed dostępem szkodników, z uwagi na wysoki stopień zagrożenia przedostaniem się szkodników do zakładu a jednocześnie możliwością zanieczyszczenia produktów przez m.in. odchody szkodników;
4. Stwierdzono wystąpienie w dwóch próbach żywności (wyniki otrzymane z PSSE Nowy Tomyśl) pn. „spody do pizzy” Salmonelli w 25g co stanowiło naruszenie przepisów:
 - ustawa z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2017r. poz. 149 z późniejszymi zmianami) – niespełnienie definicji zawartej w art. 3.3.44) - środek spożywczy szkodliwy dla zdrowia lub życia człowieka – środek spożywczy, którego spożycie w warunkach normalnych i zgodnie z przeznaczeniem może spowodować negatywne skutki dla zdrowia lub życia człowieka, w szczególności, jeżeli:
 - a) nie spełnia wymagań zdrowotnych określonych w dziale II,
 - b) zawiera:
 - substancje zanieczyszczające lub zanieczyszczenia mikrobiologiczne w ilościach przekraczających dopuszczalne poziomy określone w rozporządzeniach Unii Europejskiej oraz inne zanieczyszczenia

➤ **Zakłady żywienia zbiorowego otwarte w tym zakłady małej gastronomii**

W 2017r. nadzorem objęto 78 obiektów w tym 58 zakładów małej gastronomii. Zatwierdzonych zostało 9 zakładów małej gastronomii, skontrolowano 66 zakładów żywienia zbiorowego otwartego w tym 46 zakładów małej gastronomii. W 2017 sklasyfikowano 54 obiekty w tym 34 zakładów małej gastronomii. Zgodnie z arkuszem oceny stanu sanitarnego trzy obiekty oceniono jako „niezgodny”. W sumie przeprowadzono 82 kontroli i rekontroli, w tym 1 kontrolę interwencyjną w związku ze stanem czystości pomieszczeń małej gastronomii.

W 2017r. wydano 8 decyzji administracyjnych w tym pięć w zakładach małej gastronomii. Nałożono cztery mandaty na sumę 650 zł. w zakładach małej gastronomii.

Najczęściej stwierdzone uchybienia to:

1. Brak zachowanej bieżącej czystości i porządku w zakładach małej gastronomii.
2. Nieodpowiedni stan sanitarno – techniczny ścian i sufitów w pomieszczeniach zakładów – odpadająca farba, brudne, zawilgocone ściany i sufity w pomieszczeniach produkcyjnych i magazynowych oraz zaplecza socjalnego.
3. Brak prawidłowo wyznaczonego stanowiska pracy przeznaczonego do przygotowywania posiłków i obróbki wstępnej – stanowiska wykonane z materiału nasiąkliwego, trudno zmywalnego, brak gładkiej powierzchni.

4. Zniszczone urządzenia chłodniczo – zamrażalnicze przeznaczone do przechowywania surowców – nieprawidłowe przechowywanie artykułów spożywczych wymagających przechowywania w warunkach chłodniczych bądź zamrażalniczych – przerwanie łańcucha chłodniczego.
5. Surowce (drób) przechowywany poza urządzeniem chłodniczym – brak zachowanego łańcucha chłodniczego.
6. Brak wydzielonej umywalki do mycia rąk oraz właściwie wydzielonego stanowiska do mycia żywności oraz narzędzi roboczych w pomieszczeniu przygotowawczym (obróbki wstępnej) lokalu.
7. Wyposażenie kuchni m.in. szafki, blaty – zniszczone, widoczne uszkodzenia, brak gładkich powierzchni, wykonane z materiałów nasiąkliwych i trudnych w utrzymaniu czystości i dezynfekcji.
8. Zastawa stołowa wielorazowego użytku oraz jednorazowego użytku przechowywane w miejscach nie zabezpieczonych przed zanieczyszczeniami zewnętrznymi - brak zmywarki naczyń przeznaczonego do mycia zastawy stołowej.
9. Brak wyznaczonego pomieszczenia/szafki na środki myjące i dezynfekcyjne oraz sprzęt porządkowy – środki czystości oraz sprzęt porządkowy przechowywany w przypadkowych miejscach w lokalu.
10. Brak zachowanej właściwej segregacji asortymentowej w pomieszczeniu chłodni oraz urządzeniu chłodniczym – wyroby gotowe do spożycia przechowywane razem z surowym mięsem oraz niezdezynfekowanymi jajkami.
11. Brak do wglądu dokumentacji zdrowotnej personelu dla celów sanitarno – epidemiologicznych.
12. Brak środków do mycia rąk i higienicznego ich suszenia.
13. Personel nie posiada prawidłowej odzieży ochronnej oraz miejsca przeznaczonego do przebierania się.
14. Urządzenia chłodnicze i zamrażalnicze nie wyposażone w termometry monitorujące temperaturę przechowywanych surowców.
15. Brak opracowanego, wdrożonego i prowadzonego systemu HACCP. Brak prowadzonych bieżących zapisów wynikające z zasad GHP/GMP oraz systemu HACCP.

➤ **Sklepy spożywcze**

W 2017r. nadzorem objęto 221 sklepy spożywcze, w tym 16 supermarketów. Zatwierdzonych zostało 8 obiektów. Skontrolowano 152 obiektów w tym 16 supermarketów, w których dokonano 142 ocen według arkusza oceny stanu sanitarnego. Po przeprowadzonej ocenie obiektów zgodnie z

arkuszem oceny stanu sanitarnego cztery obiekty sklasyfikowano jako „niezgodny” W nadzorowanych obiektach przeprowadzono 181 kontroli i rekontroli sanitarnych, w tym 9 kontroli interwencyjnych.

W wyniku naruszeń wymagań higienicznych i zdrowotnych wydano 8 decyzji administracyjnych, w tym cztery w supermarketach. Nałożono podczas kontroli 6 mandaty na kwotę 800 zł w tym trzy w supermarketach na kwotę 300 zł.

Do najczęściej stwierdzonych nieprawidłowości należą:

1. Nieodpowiedni stan sanitarno – techniczny ścian, sufitów i podłóg w pomieszczeniach zarówno sali sprzedaży, magazynowych oraz zapleczu.
2. Brak zachowanej bieżącej czystości i porządku w obiekcie.
3. Urządzenie będą na wyposażeniu stoisk masarniczych m.in. maszyny do dzielenia mięsa, krajalnica oraz piła do dzielenia kości – brudne, istnieje możliwość przeniesienia zanieczyszczeń przy zmianie asortymentowej bez uprzedniego dokonania właściwego procesu mycia i dezynfekcji urządzeń, brak zachowanej bieżącej czystości na stanowisku pracy.
4. Brak prawidłowego wyznaczonego miejsca (szafka, pomieszczenie) przeznaczonego do przechowywania środków myjących, dezynfekcyjnych oraz sprzętu porządkowego.
5. Brak siatek w oknach, zabezpieczających obiekt przed dostępem szkodników.
6. Brak prawidłowo wyznaczonego i wyposażonego miejsca przeznaczonego do przebierania się przez personel.
7. Brak do wglądu podczas kontroli dokumentacji zasad GHP, GMP oraz systemu HACCP – brak prowadzonych bieżących zapisów wynikających z dokumentacji GHP, GMP i systemu HACCP.
8. Brak prawidłowego zabezpieczenia artykułów spożywczych przed zanieczyszczeniami zewnętrznymi a także nie zachowanie odpowiednich warunków temperaturowych przechowywanych art. spożywczych – uszkodzona szafa chłodnicza - nieszczelne drzwi.
9. Sprzedaż środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub dacie minimalnej trwałości.

Stwierdzono także nieprawidłowości w innych grupach obiektów, w których do najczęściej występujących nieprawidłowości należą:

Wytwórnice lodów

1. Nieodpowiedni stan sanitarno – techniczny ścian i sufitów w pomieszczeniach produkcyjnych.

Automaty do lodów

1. Nieodpowiedni stan sanitarno – techniczny ścian i sufitów w pomieszczeniach przeznaczonych do przygotowania i produkcji lodów.

Inne wytwórnie żywności

1. Nieprawidłowe oznakowanie produkowanych wyrobów – etykieta niezgodna z wytycznymi rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1169/2004 z dnia 25 października 2011r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (...)

Inne obiekty obrotu żywnością

1. Zbyt mała powierzchnia pomieszczeń magazynowych z przeznaczeniem na przechowywanie art. spożywczych, art. spożywcze przechowywane w pomieszczeniu korytarza przechodniego, na podłodze.

Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte dot. stołówki w przedszkolach oraz zakłady usług cateringowych

1. Naczynia kuchenne oraz część zastawy kuchennej (m.in. kubki, sztućce, kuwety do posiłków, garnki oraz dzbanki) przechowywane w nieodpowiednich miejscach, nie zabezpieczonych przed zanieczyszczeniami zewnętrznymi (np. zmywalnia naczyń, regały otwarte na korytarzu).
2. Brak w pomieszczeniu kuchni umywalki do mycia rąk, zbyt mała ilość punktów wodnych w pomieszczeniu kuchni – podczas kontroli stwierdzono, iż wyroby po obróbce termicznej płukane w pomieszczeniu zmywalni naczyń – nie zachowany rozdział czynności dot. mycia surowców, mycie rąk oraz mycie sprzętu podręcznego.
3. Brak zachowanej bieżącej czystości i porządku w pomieszczeniu produkcyjnym – kuchnia centralna oraz w szafkach z przeznaczeniem do przechowywania sprzętu podręcznego, drobnego oraz pieca gazowego.
4. Sufit w pomieszczeniu kuchni centralnej uszkodzony – widoczna odpadająca farba.
5. Brak siatek w oknach zabezpieczających zakład przed dostępem szkodników.
6. Brak prawidłowo wyznaczonego i wyposażonego miejsca przeznaczonego do przebierania się przez personel.
7. Brak prawidłowego wyznaczonego miejsca (szafka, pomieszczenie) przeznaczonego do przechowywania środków myjących, dezynfekcyjnych oraz sprzętu porządkowego.
8. Brak do wglądu podczas kontroli dokumentacji zasad GHP, GMP oraz systemu HACCP – brak prowadzonych bieżących zapisów wynikających z dokumentacji GHP, GMP i systemu HACCP.

Stan sanitarny środków transportu żywności.

W 2017r. nadzorem objęto 33 środków transportu, z których 27 zostało zatwierdzonych. Skontrolowanych zostało 33 środków transportu. Według arkusza oceny stanu sanitarnego sklasyfikowanych zostało 6 środków transportu. Sklasyfikowane środki transportu nie wykazały żadnych uchybień, wszystkie oceniane środki transportu uzyskały ocenę „zgodny” z wymaganiami. W nadzorowanych środkach transportu w 2017r. przeprowadzono 33 kontroli i rekontroli sanitarnych. W 2017r. nie wydano żadnych decyzji nakazowych mających na celu poprawę stanu sanitarno – technicznego pojazdów.

Nadzorowane środki transportu wyposażone są w aparaturę do pomiaru i rejestracji temperatury żywności i przeprowadzany jest na bieżąco monitoring temperatur. Środki transportu, które zostały skontrolowane i ocenione zgodnie z „arkusz oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/ żywienia zbiorowego/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością” – załącznik nr 6 ZF/K/BŻ/01/01/01 wprowadziły i utrzymują zasady Dobrej Praktyki Higienicznej. Właściciele środków transportu, które zostały zatwierdzone w 2017r. zostali pouczeni o konieczności wprowadzenia i utrzymania zasad Dobrej Praktyki Higienicznej. Personel posiada aktualne orzeczenia lekarskie oraz odzież ochronną. Prowadzony jest rejestr mycia i dezynfekcji środka transportu – zapisy prowadzone w odpowiednich rejestrach bądź książkach środków transportu. Zachowana jest segregacja przewożonych środków spożywczych. Wnętrza środków transportu wykonane z materiałów łatwo zmywalnych, gładkich, nienasiąkliwych, nietoksycznych, posiadających odpowiednie dokumenty stwierdzające możliwość dopuszczenia materiałów wykończeniowych wewnątrz środków transportu do kontaktu z żywnością.

3.1. Jakość zdrowotna środków spożywczych

3.1.1. Krajowe środki spożywcze

W 2017r. pobrano do badań 114 prób żywności oraz wyrobów kosmetycznych. Sto jedenastcie prób stanowiły próby żywnościowe oraz trzy dodatkowe próby wyrobów kosmetycznych z kategorii: środki do kąpieli i pod prysznic oraz środki do pielęgnacji włosów, w tym do mycia (jedna próba: szampon dla dzieci, jedna próba: szampon dla dorosłych przeciwłupieżowy oraz jedna próba: żel do mycia ciała i włosów 2w1 dla dzieci).

Do badań pobrano 72 prób żywnościowych mikrobiologicznych oraz 38 prób pobranych w kierunku fizykochemicznym – zgodnie z planem pobierania próbek i badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu na 2017r.

Dodatkowo pobrano jedną próbę środka spożywczego „Piecarka świeża biała” z grupy 12. Grzyby i ich przetwory, 1201.Grzyby świeże. Pobrana w związku z pismem WPWIS w Poznaniu

dotyczącym przeprowadzenia kontroli stosowania regałów aluminiowych do produkcji pieczarek. Próba badana w kierunku oznaczenia zawartości glinu i przesłana do badań do: Dział Laboratoryjny – Laboratorium Badania Żywności i Żywienia Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gdańsku 80-211 Gdańsk, ul. Dębinki 4.

Z 114 pobranych prób jedna próba środka spożywczego została zakwestionowana.

Ocena jakości zdrowotnej

W 2017r. została zakwestionowana jedna próba żywnościowa. Była to:

1. Surowe mięso wieprzowe od szynki z grupy 01. Mięso i produkty mięsne, 101. Surowe mięso wieprzowe (Campylobacter), Kraj, M – w wyniku badania stwierdzono iż produkt spełnia wymagania organoleptyczne, jednakże wykryto obecność Campylobacter w 25g oraz Campylobacter coli w 25g..

Mając na uwadze to, iż zakład produkcyjny znajdował się na terenie podległym nadzorowi Powiatowemu Inspektorowi Weterynarii w Wolsztynie, powyższe informacje przekazano do wiadomości i wykorzystania służbowego.

PPIS w Grodzisku Wlkp. otrzymał także sprawozdanie z badań opatrzone uwagami dot. znakowania suplementów diety – opis w podrozdziale SUPLEMENTY DIETY.

PPIS w Grodzisku Wlkp. otrzymał również wynik opatrzone uwagami dotyczący znakowania produktu pn. „Super Moc” Karmelki nadziewane z witaminą C – Słowianka, Producent: CSI Słowianka ul. Harcerska 42, 78-400 Szczecinek, Polska z grupy 0602. Cukierki, Znakowanie i badania - środki spożywcze wzbogacane w witaminy i składniki mineralne, Witaminy i składniki mineralne, kwasy tłuszczowe Omega-3, K, U+M. W wyniku badania stwierdzono, iż produkt spełnia wymagania organoleptyczne oraz fizykochemiczne pod względem zawartości kwasu askorbinowego [mg/100g] a także pod względem znakowania. Jednakże w oznakowaniu cukierków, w tabeli wartości odżywczej producent pomylił zawartość witaminy C z zawartością soli.

W związku z otrzymanym sprawozdaniem, Stanowisko Pracy ds. Higieny Żywności PSSE w Grodzisku Wlkp. powiadomiło organ nadzorujący zakład produkcyjny tj. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Szczecinku.

3.1.2. Ocena sposobu żywienia.

W 2017 roku dokonano oceny teoretycznej jadłospisów w 18 zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego. Oceny dokonano w ośmiu stołówkach szkolnych, ośmiu stołówkach przedszkolnych w tym w trzech z żywieniem w systemie cateringowym, jednym zakładzie usług cateringowych oraz jednym zakładzie specjalnym i wychowawczym.

Podczas ocen jadłospisów w stołówkach szkolnych nieprawidłowości, które dyskwalifikowałyby jadłospis nie stwierdzono – jednakże w jednym przypadku przekazano ustne zalecenia dyrektorowi i intendence szkoły w związku ze stwierdzoną zbyt małą ilością warzyw i owoców w postaci surówek, natomiast w trzech przypadkach pouczono o konieczności przestrzegania §2.2. pkt. 8 „co najmniej raz w tygodniu była podawana porcja ryby” Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grupy środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

Podczas oceny jadłospisów w stołówkach przedszkolnych nieprawidłowości również nie stwierdzono – jednakże w dwóch przypadkach przekazano ustne zalecenia w związku ze stwierdzoną zbyt małą ilością mleka ewentualnie produktów mlecznych oraz o konieczności przestrzegania §2.2. pkt. 8 „co najmniej raz w tygodniu była podawana porcja ryby” Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r.

W związku z powyższym nie wydano decyzji zarządzających, jednakże pouczono ustnie osoby odpowiedzialne o konieczności dokonaniu poprawy jadłospisów i skomponowaniu zgodnie z zasadami prawidłowego żywienia dzieci i młodzieży oraz przestrzegania zapisów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grupy środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

Szkoły oraz przedszkola biorą udział w programach propagujących prawidłowe zasady żywienia m.in. „Szklanka mleka – program dot. mleka i produktów mlecznych (mleko, jogurt itp.)”, „Owoce w szkole”, „Trzymaj formę”, „Bądźmy zdrowi, wiemy więc działamy”.

W pozostałych ocenianych jadłospisach nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości. Wykazano dostateczną ilość białka zwierzęcego, ryb, sera, jaj, mleka i napojów mlecznych. Posiłki były urozmaicone zarówno w doborze produktów jak i kolorystyki a także udziału warzyw i owoców oraz razowego pieczywa, przestrzegane są również zapisy z Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r.

Wyniki kontroli przeprowadzonych przez organy PIS w nadzorowanych jednostkach systemu oświaty przedstawia tabela:

**Wyniki kontroli przeprowadzonych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej
w nadzorowanych jednostkach systemu oświaty**

Tabela nr 5

Lp.	Typ obiektów	Liczba obiektów		Liczba przeprowadzonych kontroli		Liczba obiektów, w których stwierdzono niezgodności		Liczba wydanych decyzji administracyjnych			Liczba mandatów w /na kwotę	Uwagi i dodatkowe wyjaśnienia
		Nadzorowanych	Skontrolowanych	Ogółem	W tym: w zakresie rozporządzenia MZ	Ogółem	W tym: w zakresie rozporządzenia MZ	W celu poprawy stanu sanitarnego	PWIS nakładających kary pieniężne /na kwotę	W tym: w zakresie rozporządzenia MZ/na kwotę		
1.	Sklepiki szkolne	7	6	7	6	0	0	0	0	0	0	W jednym przypadku właścicielowi sklepiku szkolnego wydano ustne zlecenia dot. przestrzegania § 1.2 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grupy środków spożywczych (...) dot. zawartości cukru w 100g/ml produktu
2.	Stołówki szkolne	14	9	10	8	0	0	0	0	0	0	Uwagi dot. wydanych zleceń przedstawia punkt VI „Ocena sposobu żywienia” str. 16 sprawozdania opisowego
3.	Stołówki w przedszkolach	11	8	8	7	1	0	1	0	0	0	Uwagi dot. wydanych zleceń przedstawia punkt

												VI „Ocena sposobu żywienia” str. 16 sprawozdania opisowego
4.	Stołówki w bursach i internatach	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	1	1	1	1	0	0	0		0	0	0

3.1. 3. Nadzór nad przedmiotami użytku

W 2017r. nadzorem objęto dwie wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Nadzorem objęto także jedną hurtownię oraz osiem sklepów jako miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Skontrolowano dwie wytwórnie materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz jeden sklep. Wytwórnie zostały ocenione zgodnie z „arkuszem oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/ żywienia zbiorowego/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością – załącznik nr 6 ZF/PK/BŻ/01/01/01.

Nadzorem objęto wytwórnie zajmujące się produkcją:

- kubków, filiżanek ceramicznych i porcelanowych – działalność polega na nadruku/malowaniu w/w wyrobów;
- worków foliowych do kontaktu z żywnością z nadrukiem i bez z gotowego granulatu z tworzywa sztucznego.

Do badań nie pobrano w 2017r. żadnych próby przedmiotów użytku.

SUPLEMENTY DIETY

W 2017r. Stanowisko Pracy ds. Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku w Grodzisku Wlkp. prowadziło nadzór na suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz środkami spożywczymi wzbogaconymi witaminami lub składnikami mineralnymi. Skontrolowano 60 suplementów diety pod kątem oznakowania, 3 środki spożywcze wzbogacone witaminami lub składnikami mineralnymi oraz 6 środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Kontrole przeprowadza się podczas bieżącej kontroli obiektów, w których stwierdzono występowanie w/w środków spożywczych. Z powyższych kontroli sporządzane są comiesięczne sprawozdania. Prowadzony jest również nadzór suplementów diety sprzedawanych na portalach internetowych – dokonano oceny 10 suplementów diety. Podczas oceny w/w produktów nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości. Na terenie nadzorowanym przez PPIS w Grodzisku Wlkp. nie prowadzi się działalności związanej z produkcją i/lub konfekcjonowaniem suplementów diety oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego. W 2017r. pobrano pięć prób suplementów diety – z grupy 26. Suplementy diety (U, K) – badanie w zakresie mikrobiologii; dwie próby środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego z grupy 2408 – Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego - środki bezglutenowe (U+M, K) – badanie w kierunku znakowania; dwie próby suplementy diety (U+M, I – zamiana na K) z grupy 26. Suplementy diety, dwie próby suplementy diety (U+M, UE – zamiana na K) z grupy 26. Suplementy diety, jedna próba suplementu diety (U+M, K) z grupy 26. Suplementy diety – badanie w kierunku znakowanie i badania. Witaminy, składniki mineralne, kwasy tłuszczowe omega-3, bakterie mlekowe (w tym probiotyczne),

aminokwasy, błonnik; jedna próba środka spożywczego wzbogacanego w witaminy i składniki mineralne z grupy 0602. Cukierki (U+M, K) badanie w kierunku znakowania i badanie, Witaminy i składniki mineralne, kwasy tłuszczowe Omega-3. W dwóch przypadkach pobranych suplementów diety pn.: „Dwuwarstwowe tabletki musujące o smaku pomarańczowym z sokiem owocowym, Magnez + potas + witaminy z grupy B – Vitalsss plus” oraz „Dwuwarstwowe tabletki musujące o smaku pomarańczowym z sokiem owocowym, Vitalsss plus Calcium + Witamina D3 + Witamina K”, stwierdzono, iż produkty spełniają wymagania organoleptyczne oraz fizykochemiczne pod względem zawartości magnezu mg/1 tabletki a także pod względem znakowania.

Zwrócono jednak uwagę, że w/w suplementy diety nie figurują w rejestrze produktów objętych powiadomieniem o pierwszym wprowadzeniu do obrotu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z wymaganiami określonymi w Ustawie z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tekst jednolity Dz. U. z 2017r. poz. 149 z późn. zm.) podmiot działający na rynku spożywczym, który wprowadza po raz pierwszy do obrotu suplement diety jest obowiązany powiadomić o tym Głównego Inspektora Sanitarnego.

Ponadto w przypadku, gdy zawartość alkoholu wielowodorotlenowych (sorbitole) przekracza 10 %, w myśl wymagań określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (...) (Dz. U. UE L 304 z dnia 22.11.2011r. z późn. zm.), opakowany środek spożywczy znakuje się dodatkowo poprzez zamieszczanie informacji: spożycie w nadmiernych ilościach może mieć efekt przeczyszczający.

W związku z otrzymanym sprawozdaniem, Stanowisko Pracy ds. Higieny Żywności PSSE w Grodzisku Wlkp. powiadomiło organ nadzorujący zakład produkcyjny tj. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrów Mazowiecka.

Czternaście środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego oceniono pod kątem występowania substancji zabronionych z listy Światowej Agencji Antydopingowej. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości szczególnie w zakresie składu i oznakowania ocenianych środków.

KOSMETYKI

W 2017r. w ewidencji obiektów znajdowało się sześć obiektów obrotu kosmetykami oraz jeden zakład produkujący i konfekcjonujący kosmetyki. Przeprowadzono 2 kontrole i rekontrole w dwóch obiektach. Do badań pobrano trzy próby kosmetyków z kategorii:

1. środki do kąpieli i pod prysznic (żel do mycia ciała i włosów 2w1 dla dzieci)
2. środki do pielęgnacji włosów, w tym do mycia (szampon dla dzieci, szampon dla dorosłych przeciwłupieżowy).

Podczas przeprowadzenia kontroli w punkcie obrotu kosmetykami dokonano oceny zgodności oznakowania opakowania jednostkowego kosmetyku z wymaganiami zawartymi w obowiązujących przepisach prawa. Podczas kontroli dokonano oceny produktów pod kątem oświadczeń zawartych na etykietach w/w wyrobów kosmetycznych. Wszystkie wyroby kosmetyczne posiadały etykietę w języku polskim. Do oceny oznakowania opakowania jednostkowego wybrano wyroby kosmetyczne z kategorii:

- środki do pielęgnacji włosów, w tym do mycia : „Elseve Color – VIVE Szampon Ochronny”
- kremy, emulsje, płyny, żele i oliwki oraz balsamy do skóry: ” balsam do ciała EVRÉE INSTANT Help”
- środki do depilacji: ” EVELINE Cosmetics Just Epil Sensitive”
- środki do kąpieli i pod prysznic: „żel do mycia ciała i włosów dla dzieci BAMBINO”

Wymienione wyroby kosmetyczne spełniały wymagania zawarte w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczące produktów kosmetycznych, (Dz. Urz. UE L 342 z 22.12.2009, str. 59) oraz rozporządzenie komisji (UE) NR 655/2013 z dnia 10 lipca 2013 r. określające wspólne kryteria dotyczące uzasadniania oświadczeń stosowanych w związku z produktami kosmetycznymi.

W zakładzie produkującym i konfekcjonującym kosmetyki przeprowadzono jedną kontrolę. Zakład zajmuje się produkcją oraz konfekcjonowaniem mydeł w płynie, płynów do kąpieli, szamponów co stanowi 10% produkcji, pozostałą część stanowią produkty chemii gospodarczej: płyny do zmywania, płyny do prania a także papier toaletowy i ręczniki jednorazowego użytku - papierowe.

Podczas kontroli dokonano oceny zgodności oznakowania opakowania jednostkowego kosmetyku z wymaganiami zawartymi w obowiązujących w przepisach prawnych.

Oceniono dwa produkty z kategorii:

- mydła toaletowe, mydła dezodoryzujące: „Mydło w płynie BARON Zielone jabłko”
- środki do pielęgnacji włosów, w tym do mycia: „Szampon aloesowy”

Dokonano również oceny zgodności dokumentacji kosmetyku z wymaganiami zawartymi w obowiązujących przepisach prawa – dokonano oceny wyrobu kosmetycznego z kategorii „środki do kąpieli i pod prysznic” pn. „Płynu do Kąpieli Zielone Jabłuszko 4L”.

Podczas oceny oznakowania produktów jak i dokumentacji wyrobów kosmetycznych nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Wnioski:

- W 2017 roku stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów w stosunku do 2016r. nieznacznie się pogorszył. W 2017r. osiem obiektów sklasyfikowano jako obiekty „niezgodne” wg arkusza oceny stanu sanitarnego, natomiast w 2016r. siedem obiektów zakwalifikowano do tej grupy.
- W związku z zaistniałą sytuacją, należy dążyć do wzrostu świadomości przedsiębiorców w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej lub wprowadzanej do obrotu żywności. Bardzo ważna jest współpraca przedsiębiorców sektora spożywczego z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Sanitarnej w rozwiązywaniu problemów, co często stanowi czynnik mobilizujący do poprawy stanu sanitarnego obiektów i polepszenia jakości żywności.
- W nadzorowanych zakładach produkcyjnych, obiektach obrotu żywnością oraz zakładach żywienia zbiorowego prowadzi się sukcesywną modernizację i doposażenie w niezbędny sprzęt. Zakłady wdrożyły bądź sukcesywnie wdrażają zasady GHP, GMP oraz system HACCP.
- W celu zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności w dalszym ciągu będzie kontynuowany nadzór sanitarny szczególnie w zakresie:
 - zachowania łańcucha chłodniczego na całej drodze od surowca do gotowego produktu wydawanego konsumentom, co ma szczególne znaczenie w przypadku środków spożywczych łatwo psujących się,
 - zachowania higieny osobistej i higieny miejsca pracy,
 - prawidłowego znakowania wyrobów, szczególnie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i suplementów diety,
 - wdrażania i skutecznego stosowania systemów kontroli wewnętrznej w obiektach żywności i żywienia – zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz systemu HACCP (wraz z niezbędną dokumentacją), identyfikowalności surowców i produktów,
 - stosowania prawidłowych procesów mycia i dezynfekcji,

4. WARUNKI SANITARNO – HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

W roku 2017 stanowisko pracy ds. higieny pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grodzisku Wlkp. obejmowało swym nadzorem 267 zakładów pracy, w których zatrudnionych było ogółem 6683 osób. Zdecydowaną większość stanowiły zakłady zatrudniające do 50 osób. W roku 2017 kontrolą objęto 109 zakładów pracy.

Zakres przedmiotowy kontroli obejmował:

- przegląd i ocenę warunków pracy oraz zaplecza sanitarno-technicznego,
- produkcję, stosowanie, wprowadzanie do obrotu substancji i mieszanin chemicznych,
- nadzór nad czynnikami biologicznymi,
- działania związane z nadzorem nad produktami biobójczymi,
- działania związane z nadzorem nad prekursorami,
- ewidencjonowanie substancji i procesów rakotwórczych występujących w środowisku pracy,
- nadzór nad środkami zastępczymi.

Najwięcej kontroli w powiecie przeprowadzono w ramach nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi. Sytuacja powtórzyła się więc z lat poprzednich.

4.1. Czynniki szkodliwe w środowisku pracy

Z ewidencji wynika, że przekroczenia NDS/NDN czynników szkodliwych występują w powiecie grodziskim ogółem w 17 zakładach pracy. Liczba narażonych pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia w powiecie wynosi 416 osób. W 2017 roku skontrolowano 15 zakładów pracy z przekroczeniami normatywów higienicznych.

Hałas – 416 osób, Pył - (pyły drewna twardego tj. dąb ,buk) - 65 osób

W jednym zakładzie pracy pracownicy są narażeni jednocześnie na hałas i pył.

W zakładach , w których stwierdzono przekroczenia NDN hałasu pracodawcy posiadają opracowany „Program działań organizacyjno - technicznych zmierzających do ograniczenia natężenia hałasu ”. Podczas kontroli zwracano uwagę, czy ujęte w w/w planach działania zostają wdrażane.

4.2 Nadzór nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi

Na terenie powiatu grodziskiego ogółem przeprowadzono 89 kontroli w ramach bieżącego nadzoru nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi

Kontrole te dotyczyły :

- producentów
- stosujących substancje i mieszaniny niebezpieczne

- dystrybutorów substancji i mieszanin chemicznych

W trakcie kontroli sprawdzano karty charakterystyki oraz oznakowanie dla losowo wybranych produktów chemicznych.

Uchybienia stwierdzone w tym zakresie dotyczyły braku aktualnego spisu stosowanych substancji chemicznych i ich mieszanin. Nieprawidłowości te stwierdzone w 1 zakładzie pracy zostały usunięte przez pracodawców podczas trwania kontroli wobec czego nie zostały podjęte żadne działania administracyjne. Przeprowadzano także w tym zakresie kontrole doraźne zgodnie z pismami Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego

4.3. Nadzór nad realizacją zapisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii

Na terenie działalności PPIS w Grodzisku Wlkp. nie ma producentów prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3. Podczas kontroli stwierdzono, że w 2 zakładach pracy jest stosowany prekursor narkotyków grupy 2 (nadmanganian potasu) do uzdatniania wody oraz kwas siarkowy do zakwaszania zacieru słodkiego przy produkcji alkoholu etylowego skażonego.

W roku 2017 w ramach nadzoru nad prekursorami kategorii 2 i 3 przeprowadzono 2 kontrole.

W związku z nałożonym ustawowym obowiązkiem zwalczania produkcji i obrotu środkami zastępczymi (dopalaczami) współpracujemy z Powiatową Komendą Policji.

Na bieżąco prowadzony jest monitoring ewentualnych zatruć środkami zastępczymi dzięki nawiązanej współpracy z Samodzielnym Publicznym ZOZ w Grodzisku Wlkp.

W 2017 roku nie przeprowadzano żadnej kontroli w zakresie środków zastępczych. Prowadzono natomiast postępowanie administracyjne w związku z przekazaniem przez Komendę Policji środkiem zastępczym o nazwie „N-etylohexedron” o masie netto 0,18 g (masa materiału po badaniach).

Wobec powyższego PPIS w Grodzisku Wlkp. wydał ogółem 2 decyzje, które dotyczyły

1. umorzenia postępowania w przedmiocie zakazu wprowadzania do obrotu oraz orzekania przepadku na rzecz Skarbu Państwa oraz jego zniszczenie, na koszt jego posiadacza.
2. obciążenia kosztami strony postępowania administracyjnego za zniszczenie produktu środka zastępczego.

W 2017 roku nie nawiązywano współpracy z organizacjami pozarządowymi, szkołami, ośrodkami profilaktyki uzależnień.

Wspólnie ze stanowiskiem pracy ds. promocji zdrowia przeprowadzono 2 szkolenia w zakładach pracy na temat „Przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”. Uczestnikom rozdano ulotki informacyjne.

4.4. Czynniki rakotwórcze i mutagenne w środowisku pracy

Na terenie działalności występują zakłady w których pracownicy narażeni są na kontakt z czynnikami rakotwórczymi

- pyły drewna mieszane zawierające pył drewna twardego takiego jak dąb i buk
- benzyna silnikowa zawierająca w swoim składzie benzen
- pyły azbestu, podczas prac usuwania elementów zawierających azbest

W roku 2017 kontrolą objęto 8 zakładów pracy, w których w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym pracowało 95 osób, wśród których 65 osób pracowało w warunkach przekroczonych wartości NDS (pyły drewna twardego) a 30 osób jedynie pozostawało w ekspozycji na czynnik rakotwórczy (pracownicy Stacji Paliw, pracownicy zakładów biorących udział w rozbiórce płyt eternitowych).

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli dotyczyły braku w rejestrze prac nr PESEL pracownika pracującego w narażeniu na czynnik rakotwórczy. Uchybienie to zostało usunięte podczas trwania kontroli wobec czego postępowania administracyjnego nie podjęto. Przeprowadzono 3 kontrole podczas prac usuwania wyrobów zawierających azbest. Prace te były wykonywane przez P.P.H.U. eko-grunt Wojciech Wieczorek ul. Golezowska 15/20 43-300 Bielsko-Biała. Kontrole przeprowadzone na podstawie zgłoszenia do tut. organu przez w/w firmę faktu wykonywania prac usuwania wyrobów zawierających azbest. Pracownicy wykonujący prace usuwania wyrobów zawierających azbest wyposażeni byli w odzież ochronną tj. kombinezony jednoczęściowe z kapturem firmy RAYTEX, maski na twarz i nos z zaworkiem FFP3, buty robocze, rękawice ochronne, kaski, szelki bezpieczeństwa, link. Zdemontowane płyty były magazynowane na paletach i zabezpieczane folią budowlaną i folią stref w sposób uniemożliwiający przypadkowe otwarcie. Zdemontowane i ofoloiwane wyroby były oznakowane etykietą Uwaga-Azbest. Po zakończeniu prac rozbiórkowych wykonawca P.P.H.U Eko-grunt pozostawiał oświadczenie stwierdzające rzetelność wykonania prac i oczyszczenia terenu z azbestu. Pracownicy wykonujący prace usuwania wyrobów zawierających azbest, posiadali aktualne orzeczenia lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań lekarskich do wykonywania prac na stanowisku zatrudnienia.

Zakłady poprawiają stan bezpieczeństwa przy pracy z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi poprzez:

- ograniczanie do niezbędnego minimum liczby pracowników mających kontakt z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi;
- zapoznanie z kartami charakterystyki substancji lub preparatów rakotwórczych lub mutagennych stosowanych w działalności zawodowej;
- zapoznanie pracowników z oceną ryzyka zawodowego na stanowisku pracy;
- zapewnienie prawidłowego oznakowania stanowisk pracy, na których występuje kontakt

z czynnikami.

W roku sprawozdawczym 2017 nie stwierdzono chorób zawodowych wywołanych czynnikiem rakotwórczym lub mutagennym.

4.5. Prowadzenie działań związanych z nadzorem nad wprowadzaniem do obrotu produktów biobójczych

Na terenie powiatu grodziskiego brak producentów produktów biobójczych.

W ramach nadzoru nad produktami biobójczymi przeprowadzano kontrole u dystrybutorów. Sprawdzano czy będące w sprzedaży produkty biobójcze posiadają aktualne zezwolenia na obrót oraz czy zawarte w nich substancje czynne nie figurują w spisach wydanych w Decyzjach Komisji Europejskiej i opublikowanych w Komunikacie Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

4.6. Czynniki biologiczne

W roku 2017 objęto kontrolą w zakresie szkodliwych czynników biologicznych 9 zakładów. Wśród tych obiektów było:

- 5 podmiotów leczniczych
- 1 zakład produkcji podłoża do produkcji pieczarek
- 1 zakład gospodarki komunalnej
- 1 zakład leśny
- 1 szwalnia dodatków do odzieży ze skór naturalnych

W wyżej wymienionych obiektach przeprowadzone kontrole wykazały, że ogółem w kontakcie w sposób niezamierzony ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi w roku 2017 r. pracowało 349 osób.

Kontrole przeprowadzone w tych obiektach wykazały, że pracodawcy starają się organizować procesy pracy w sposób pozwalający na uniknięcie lub zminimalizowanie kontaktu ze szkodliwym czynnikiem biologicznym w miejscu pracy (Służba Zdrowia). Prowadzone są rejestry prac oraz rejestry pracowników narażonych na działanie tych czynników (w sposób niezamierzony). Rejestry te zawierają informacje wymagane obecnie obowiązującymi przepisami prawnymi. Pracownicy są systematycznie szkoleni w zakresie bezpiecznej pracy ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi. Są zobowiązani do stosowania opracowanych i wdrożonych procedur bezpiecznego postępowania z czynnikami biologicznymi, dzięki którym m.in. zapewnia się właściwe warunki pracy: właściwą dezynfekcję sprzętu, narzędzi, powierzchni blatów roboczych i pomieszczeń pracy, zapewnia się właściwe postępowanie w razie awarii lub wypadku związanego z niezamierzonym uwolnieniem

się szkodliwego czynnika biologicznego. Pracownikom zapewnia się odpowiednie środki ochrony indywidualnej, które stosują podczas wykonywanej pracy (odzież i obuwie robocze, ochrony układu oddechowego, rękawice ochronne). Wykonywane są na bieżąco badania lekarskie wstępne, okresowe i kontrolne, w których uwzględnia się narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne. Jako profilaktykę, niektóre zakłady stosują szczepienia ochronne.

W roku sprawozdawczym w kontrolowanych obiektach nie stwierdzono uchybień.

4.7. Choroby zawodowe

Następstwem oddziaływania na człowieka szkodliwych i uciążliwych warunków pracy są choroby zawodowe. W 2017 do tutejszego organu wpłynęło 1 orzeczenie lekarskie o braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej u nauczycielki. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grodzisku Wlkp. po przeprowadzonej ocenie narażenia zawodowego wydał decyzje o braku podstaw do stwierdzenia chorób zawodowych.

W 2017 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grodzisku Wlkp. nie wydał żadnej decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej.

W roku sprawozdawczym odnotowano spadek stwierdzonych chorób zawodowych w odniesieniu do roku 2016, w którym została wydana 1 decyzja stwierdzająca chorobę zawodową.

4.8. Promocja zdrowia w zakładach

W ramach kontynuacji krajowego programu „Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu” podczas kontroli zakładów pracy zostały sporządzane kwestionariusze dotyczące przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995r o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Comiesięczne meldunki przesyłano do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

Ogółem wypełniono kwestionariusze w 109 zakładach pracy. Ogólnie w zakładach pracy obowiązuje zakaz palenia tytoniu lub jest miejsce wyznaczone na zewnątrz zakładu, wyposażone w popielniczki i oznakowane „Tu Wolno Palić”.

W ramach Wielkopolskiej Strategii Ograniczania Zagrożeń Zawodowych podjęto działania profilaktyczne w formie szkoleń. Poruszane tematy to Działania minimalizujące skutki wpływu hałasu na narząd słuchu oraz Przeciwdziałanie uzależnieniom od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych.

Wykorzystano Smokerlyzer do pomiaru tlenku węgla u osób uczestniczących w szkoleniu a chcących dokonać pomiaru oraz przekazywano materiały oświatowe dot. szkodliwości palenia

5. OBIEKTY NAUCZANIA I WYCHOWANIA

Stanowisko Pracy ds. Higieny Dzieci i Młodzieży pod nadzorem sanitarnym w 2017r. objęło **50 placówek stałe** w tym: 1 Żłobek, 11 przedszkoli (w skład 2 przedszkoli gminnych wchodzi 5 oddziałów przedszkolnych i 1 punkt przedszkolny), 16 szkół podstawowych, 7 zespołów szkół, 1 policealna szkoła kosmetyczna, 1 zakład poprawczy oraz warsztaty, 9 świetlic środowiskowych, 2 warsztaty terapii zajęciowej oraz **33 placówki sezonowe** zgłoszone w bazie MEN.

W 2017 roku tylko w **54 placówkach** przeprowadzono 81 kontroli podczas, których dokonano między innymi:

- oceny stanu sanitarnego szkół, przedszkoli , placówek pracy pozaszkolnej
- oceny dostosowania mebli edukacyjnych w szkołach
- oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i ich mieszanin w placówkach
- oceny stanu sanitarnego wypoczynku dzieci i młodzieży w miejscu zamieszkania
- oceny stanu sanitarnego wypoczynku dzieci i młodzieży w formie wyjazdowej
- oceny stanu sanitarnego z przygotowania placówek do nowego roku szkolnego

Dodatkowo przeprowadzono: **3** kontrole z Zapobiegawczym Nadzorem Sanitarnym dotyczące odbioru pomieszczeń przeznaczonych dla dzieci,

5. 1. STAN TECHNICZNY OBIEKTÓW

Tabela Nr 6. Liczba wydanych decyzji dotyczących warunków w jakich przebywają dzieci młodzieży

		Liczba placówek w ewidencji	Liczba decyzji wydanych w 2017.	Liczba wykonanych decyzji (zrealizowanych)	Liczba wystąpień pokontrolnych	Liczba wykonanych zaleceń pokontrolnych
		1	2	3	4	5
Żłobek	1.	1	0	0	0	0
Przedszkola	2.	11	1	0	0	0
Szkoły podstawowe	3.	16	1	1	1	1
Gimnazja	4.	0	0	0	0	0
Zespoły szkół	5.	7	1	0	0	0
Szkoły Policealne	6.	1	0	0	0	0
Pozostałe placówki	7.	14	0	0	0	0
ogółem	8.	50	3	1	1	1

Źródło: opracowanie własne

W celu poprawy stanu sanitarno - porządkowego placówek oświatowo – wychowawczych w 2017 roku wydano 3 decyzje administracyjne w tym 2 decyzje zmieniające termin realizacji zaleceń PPIS w Grodzisku Wlkp.. Stwierdzonymi uchybieniami zawartym w decyzjach administracyjnych były : popękane ściany i sufity, odpadająca farba ze ścian, widoczne ubytki tynku na ścianach w sali gimnastycznej, korytarzach szkolnych, klatkach schodowych oraz łącznikach szkolnych, niewystarczającą wysokość sal dydaktycznych dla dzieci (2,21 metrów), sale znajdują się 0,6 metrów poniżej terenu urządzonego przy budynku.

5.2. Dodatkowe informacje dotyczące warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo- wychowawczych

5.2.1. Ocena infrastruktury do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego

Na 22 skontrolowane placówki oświatowo – wychowawcze:

- 8 z nich nie posiada odpowiednich warunków do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego
- 5 placówek posiada warunki niewystarczające do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego,
- 9 placówek posiada wystarczające warunki do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego

Dodatkowo 2 placówki oświatowe mają możliwość korzystania z hali sportowej w swoim mieście, 1 placówka korzysta z sali gimnastycznej w innej szkole oraz 1 placówka z dodatkowych boisk sportowych/stadionów sportowych.

W placówkach, które *nie mają odpowiednich warunków do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego* w okresie jesienno – zimowym kiedy występują niekorzystne warunki atmosferyczne uczniowie ćwiczą na korytarzach, w salach zabaw, w salach lekcyjnych oraz salach wiejskich. Są to przede wszystkim ćwiczenia rozgrzewające ponadto gry planszowe, tenis stołowy.

5.2.3. Zmianowości w szkołach :

Podczas kontroli stwierdzono: 2 placówki prowadzą zajęcia lekcyjne w systemie dwuzmianowym (szkoła podstawowa, oraz zespół szkolno - przedszkolny), 21 placówek prowadzi zajęcia lekcyjne w systemie jednozmianowym natomiast 1 placówka prowadzi zajęcia lekcyjne w systemie zaocznym (Centrum Kształcenia dla Dorosłych).

5.2.4. Mikroklimat w pomieszczeniach

- w skontrolowanych placówkach wentylacja w pomieszczeniach grawitacyjna; każda placówka posiada do wglądu protokół z okresowej kontroli przewodów kominowych

- w skontrolowanych placówkach okna mają konstrukcję umożliwiającą otwieranie ich w celu okresowego wietrzenia
- w skontrolowanych placówkach temperatura pomieszczeń, w których odbywają się zajęcia co najmniej 18°C w okresie grzewczym. Pomiary temperatury dokonywane są przyrządem pomiarowym Stacji

5.2.5. Zapewnienie w szkołach miejsca na podręczniki i przybory szkolne

- 22 placówki zapewnią uczniom miejsce na pozostawienie części podręczników i przyborów szkolnych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej. W większość szkół są to indywidualne szafki.

5.3. BADANIA PROBLEMOWE

1.Zbieranie informacji dot. Przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995r. z dnia o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2017r. poz. 957 ze zm.) w powiecie grodziskim w zakresie higieny dzieci i młodzieży. Podczas kontroli stwierdza się, że na terenie placówek przestrzegany zakaz palenia wyrobów tytoniowych oraz papierosów elektronicznych. Na terenie placówek w widocznych miejscach umieszczone są odpowiednie oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych oraz papierosów elektronicznych.

2.Ocena warunków utrzymania higieny osobistej w nadzorowanych placówkach oświatowych. W dniach od 13.02 – 17.02.2017r. na terenie powiatu grodziskiego przeprowadzono 6 kontroli placówek oświatowych dot. warunków do utrzymania higieny osobistej uczniów. Podczas kontroli stwierdzono właściwy stan sanitarno – higieniczny oraz właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej (*zapewniono bieżąca ciepłą wodę, mydło w płynie, ręczniki papierowe/suszarki do suszenia rąk, papier toaletowy*).

3. Ocena przygotowania placówek oświatowo - wychowawczych do nowego roku szkolnego 2017/2018

Ocenę przygotowania placówek do nowego roku szkolnego dokonano przez zebranie informacji drogą e-mail oraz przez przeprowadzenie kontroli. Spośród 23 placówek w ewidencji informacje uzyskano od 21 placówek w tym 3 skontrolowano. Informacje o przeprowadzonych remontach pozytywnie wpływają na stan techniczny budynków.

4.Ocena posiadania certyfikowanych mebli i sprzętu sportowego w placówkach oświatowych.

Od stycznia do grudnia w 34 placówkach oceniono posiadanie certyfikowanych mebli oraz w 32 placówkach oceniono posiadanie urządzeń i sprzętu sportowego z certyfikatami. Podczas kontroli

stwierdzono, że dyrektorzy placówek w miarę możliwości finansowych dokonują zakupu tylko mebli i sprzętu sportowego z certyfikatami. Mimo wielu zmian są także takie placówki, które mają jeszcze na swoim stanie meble i sprzęt sportowy zakupiony przed 1997r.

Tabela Nr 7 Meble z certyfikatami

Rodzaj placówki	Liczba placówek		Meble nie posiadające certyfikatów	Liczba placówek skontrolowanych, w których stwierdzono			
	w ewidencji	skontrolowanych		Odsetek mebli z certyfikatami wynosi			
				do 25%	do 50%	powyżej 50%	100%
Przedszkola	11	11	0	0	0	2	9
Szkoły Podstawowe	16	16	0	0	1	7	8
Szkoły Policealne	1	0	0	0	0	0	0
Zespoły Szkół	7	7	0	0	1	5	1
RAZEM	35	34	0	0	2	14	18

Źródło: opracowanie własne

Tabela Nr 8 Urządzenie i sprzęt sportowy z certyfikatami

Rodzaj placówki	Liczba placówek		Urząd i sprzęt sportowy nie posiadający certyfikatów	Liczba placówek skontrolowanych, w których stwierdzono			
	w ewidencji	skontrolowanych		Odsetek urządzeń i sprzętu sportowego z certyfikatami wynosi			
				do 25%	do 50%	powyżej 50%	100%
Przedszkola	11	11	0	0	0	1	10
Szkoły Podstawowe	16	15	0	1	4	6	4
Szkoły Policealne	1	0	0	0	0	0	0
Zespoły Szkół	7	6	0	0	1	3	2
RAZEM	35	32	0	1	5	10	16

Źródło: opracowanie własne

5. Analiza oświetlenia w placówkach systemu oświaty.

W 2017r. od 37 placówek nauczania i wychowania . zebrano informacje na temat pomiarów oświetlenia sztucznego. W 35 placówkach pomiary zostały wykonane we wszystkich salach przeznaczonych na pobyt dzieci i młodzieży i spełniają wymogi zawarte w Polskiej Normy. Podczas kontroli stwierdzono, że tylko w jednej placówce istnieje potrzeba przeprowadzenia pomiarów natężenia oświetlenia sztucznego ponieważ oświetlenie żarowe nie oświetla odpowiednio sal dydaktycznych, natomiast w drugiej placówce w 15 salach lekcyjnych ze względu na modernizację oświetlenia należy przeprowadzić ponowne pomiary oświetlenia sztucznego.

5.4. INNE PRZEDSIĘWZIĘCIA

5.4.1.

- a. Udział w spotkaniu z z Henrykiem Siegiertem, który opowiadał uczniom o białczce i walce z chorobą pt. „Zostań dawcą szpiku – uratuj życie” zorganizowane w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnym w Grodzisku Wlkp.
- b. Udział w spotkaniu z wizytatorami Kuratorium Oświaty w Lesznie d.s. ewaluacji zewnętrznej placówek oświatowo – wychowawczych w Szkołach Podstawowych,
- c. Udział w komisji konkursowej zorganizowanej przez Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia przy współpracy Grodziskiej Biblioteki Publicznej w Grodzisku Wlkp. nt. „Smaczna i zdrowa kanapka domowa”,
- d. Udział w komisji konkursowej zorganizowanej przez Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia nt „*Palić nie palić – oto jest pytanie*” dla klas V szkół podstawowych
- e. Uczestnictwo wraz z innymi Instytucjami (Nadleśnictwo Grodzisk Wlkp.; Państwowa Powiatowa Straż Pożarna w Grodzisku Wlkp.; Komenda Powiatowa Policji w Grodzisku Wlkp., Wydział Ochrony Środowiska należącego do Urzędu Miejskiego w Grodzisku Wlkp.; Grodziskie Przedsiębiorstwo Komunalne w Grodzisku Wlkp.) , szkołami powiatu grodziskiego w „Happeningu Ekologicznym” zorganizowanym przez Urząd Miejski Grodzisk Wlkp.
- f. Udział w Gminnej Komisji Konkursowej „ Udzielania I Pomocy” dla uczniów klas III Szkół Podstawowych gminy grodzisk,
- g. Udział w komisji konkursowej zorganizowanej przez Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia zapobieganie zatruciom pokarmowym Bądźmy zdrowi – wiemy więc działamy – plakat na temat „Grzybobranie, och wspaniale ale”.
- h. Udział w międzypowiatowej komisji konkursowej - Olimpiada Wiedzy o HIV/AIDS
- i. Udział w uroczystościach związanych z Obchodami Światowego Dnia AIDS

5.5. WYPOCZYNEK

Zima i lato

Na terenie powiatu grodziskiego przeprowadzono 13 kontroli placówek zimowego i letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży, w których uczestniczyło 467 dzieci i młodzieży. Podczas kontroli dokonano oceny stanu sanitarno – higienicznego oraz technicznego terenu wokół budynków, sal zajęć, pokoi hotelowych, boisk sportowych, sal gimnastycznych, sanitariatów. Pracownik sprawdził także dokumentację związaną z wypoczynkiem i zatrudnionymi pracownikami. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Pracownik Stanowiska Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia przeprowadził 10 wizytacji, podczas których dokonał oceny realizacji działań programów wypoczynku zimowego i letniego.

Ponadto **6 lipca 2017r** na wodach jeziora Kuźnickiego policjanci z Komendy Powiatowej Policji Grodziska Wielkopolskiego, Wolsztyna, Nowego Tomyśla oraz Poznania wspólnie ze strażakami z Wolsztyna, Grodziska Wlkp. i Rakoniewic, a także przedstawicielem Drużyny Ratownictwa Wodnego Rzeczpospolitej Wolsztyn przeprowadzili wspólne działania pod nazwą **„Kręci mnie bezpieczeństwo – nad wodą”**. Akcję przeprowadzono z myślą o dzieciach i młodzieży spędzających wakacje nad różnego rodzaju akwenami.

Spotkanie rozpoczęło się od zaproszenia dzieci na spektakl profilaktyczno-edukacyjny, który przygotował teatr lalek „Pracownia za Piecem” z Wolsztyna. Niecodzienna forma przedstawienia kwestii związanych z bezpieczeństwem nad wodą, sprawiła, że kilkuset uczestników policyjnej akcji z ciekawością i skupieniem obserwowało przygody Liska, który wybrał się na niestrzeżone kąpielisko. Po przedstawieniu wszyscy obecni wzięli udział z specjalnie przygotowanym pokazem ratownictwa wodnego, który przeprowadzili policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Wolsztynie i Komisariatu Wodnego Policji w Poznaniu wspierani przez strażaków z Komend Powiatowych Państwowej Straży Pożarnej w Grodzisku Wielkopolskim i Wolsztynie oraz jednostek OSP i wolsztyńskiej Grupy RWR. Mundurowi zaprezentowali swoje umiejętności udzielając pomocy osobom pozorującym tonięcie. Kolejnym punktem działań było przypomnienie podstawowych zasad ratowania ludzkiego życia. Pokaz tego ratownictwa z użyciem specjalnego fantoma przeprowadzili strażacy z Grodziska Wielkopolskiego

W trakcie całej akcji pracownice Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej z Grodziska Wielkopolskiego i Wolsztyna przeprowadzały konkursy tematyczne i rozdawały dzieciom materiały edukacyjne dotyczące higieny osobistej, zdrowego odżywiania, zapobiegania uzależnieniom oraz bezpiecznego spędzania wakacji. Wśród przekazanych wskazówek nie zabrakło również tych, które dotyczyły wypoczynku nad wodą.

Ostatnim punktem programu był pokaz tresury psów służbowych. Dzieci zobaczyły je w wykonaniu dwóch policyjnych labradorów. W tej części dzieci dowiedziały się jak działa pies-ratownik oraz jak postępować w przypadku kontaktu z nieznanym zwierzęciem, w praktyce przećwiczyły też pozycje, których przyjęcie umożliwia zminimalizowania skutków takiego ataku

W przeprowadzonych działaniach „**Kręci mnie bezpieczeństwo – nad wodą**” wzięło udział ok 200 dzieci przebywających w tym czasie na półkoloniach.

Na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Grodzisku Wlkp. znajduje się ulotka „**Patent na bezpieczny wakacje**” oraz informacje nt. bezpiecznego wypoczynku. Natomiast na stronie Komendy Powiatowej Policji w Grodzisku Wlkp., Wolsztynie, Nowym Tomyślu oraz Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu znajdują się informacje dotyczące pokazu ratownictwa wodnego.

5.6. WRUNKI SANITARNE

Pod nadzorem sanitarnym znajdują się 83 placówki, natomiast stan sanitarny był oceniany w:

a/ obiekty stałe - 41

b/ obiekty sezonowe- 13

Tabela Nr 9 Stan sanitarny

Wyszczególnienie			Liczba zakładów	Odsetek w % do obiektów stałych
Nieprawidłowy stan sanitarno - higieniczny			3	1,23%
Warunki do utrzymania higieny	ponadnormatywna liczba uczniów przypadająca na:	umywalkę	0	0%
		urządzenie ustępowe	0	0%
			-	-

Źródło: opracowanie własne

Wnioski

W 41 placówkach stałych i 13 sezonowych przeprowadzono 81 kontroli. W celu poprawy stanu sanitarno – higienicznego oraz technicznego placówek oświatowo – wychowawczych w 2017 roku wydano 3 decyzje administracyjnych w tym 2 decyzje zmieniające termin realizacji zaleceń PPIS w Grodzisku Wlkp.. Stwierdzonymi uchybieniami zawartym w decyzjach administracyjnych były : popękane ściany i sufity, odpadająca farba ze ścian, widoczne ubytki tynku na ścianach w sali gimnastycznej, korytarzach szkolnych, klatkach schodowych oraz łącznikach szkolnych, niewystarczająca wysokość sal dydaktycznych dla dzieci (2,21 metrów), sale znajdują się 0,6 metrów poniżej terenu urządzonego przy budynku. Dyrektor w jednej placówce

wykonał zalecenia zawarte w decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Wykonane zalecenia dotyczyły: doprowadzenia do odpowiedniego stanu sanitarno – higienicznego ścian i sufitów w korytarzach szkolnych na parterze oraz I piętrze. Ponadto dyrektorzy starają się sami poprawiać warunki techniczne i sanitarne budynków, pomieszczeń, urządzeń oraz terenu wokół placówek. Po przeprowadzonych kontrolach stwierdzono, że warunki higieniczno – porządkowe z roku na rok poprawiają się w ramach środków finansowych pozyskanych przez szkoły.

Warunki higieniczno - porządkowe w 98,77 % skontrolowanych zakładów nauczania i wychowania są zadowalające co potwierdza fakt, że dyrektorzy placówek starają się zapewnić bezpieczne i higieniczne warunki pobytu dzieci w obiektach.

6. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Sytuacja epidemiologiczna w 2017 r. w powiecie grodziskim przedstawiała się korzystnie. Liczba zachorowań w większości zarejestrowanych chorób zakaźnych nie uległa wzrostowi w porównaniu z ubiegłym rokiem. Zanotowano wzrost zachorowań na ospę wietrzną, zarejestrowano 770 zachorowań, w roku 2016 - 302 oraz zarejestrowano 2 przypadki zachorowań na krztusiec. W roku 2016 nie odnotowano zachorowań na krztusiec. W roku 2017 zanotowano dwa zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu A, w roku ubiegłym nie zanotowano zachorowań na tę jednostkę chorobową. W 2017 roku nie zarejestrowano również zachorowań na chorobę meningokokową, inwazyjną, w roku ubiegłym odnotowano dwa przypadki. Zmniejszeniu uległa liczba zachorowań na boreliozę, zarejestrowano 6 przypadków, w ubiegłym roku 16. Nastąpił także spadek zachorowań na płonicę, w 2017 roku wykazano 18 przypadków, natomiast w 2016 roku 32. W porównaniu z rokiem poprzednim nie zarejestrowano zachorowania na różyczkę, w 2016 roku odnotowano jedno zachorowanie.

6.1. Choroby szerzące się drogą pokarmową

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób, których występowanie wiąże się ze stanem sanitarnym kształtowała się pomyślnie. Nie stwierdzono zachorowań na dur brzuszny, dury rzekome oraz czerwonkę.

Liczba zachorowań na salmonelozę w postaci ostrego nieżytu żołądkowo-jelitowego w porównaniu z 2016 roku jest porównywalna. W roku 2017 zanotowano 4 zachorowania, w roku 2016 zarejestrowano 3 przypadki.

W roku 2017 zarejestrowano 1 ognisko zatrucia pokarmowego, podobnie jak w roku ubiegłym. Ognisko wystąpiło w środowisku domowym. Narażonych było 7 osób.

Zachorowało dwoje dzieci, w obu przypadkach miała miejsce hospitalizacja. W ich przypadku uzyskano dodatnie wyniki badań w kierunku rotawirusów, natomiast u 5 pozostałych osób nie potwierdzono czynnika etiologicznego. Tylko dzieci miały objawy chorobowe: ból brzucha, wymioty, biegunka, nudności. U pozostałych domowników nie wystąpiły objawy chorobowe. W toku prowadzonego dochodzenia epidemiologicznego nie ustalono czasu narażenia oraz źródła zakażenia.

Liczba zachorowań na biegunki u dzieci do lat 2 w porównaniu z rokiem ubiegłym wyniosła tyle samo - 28.

Zanotowano 52 zachorowania na nieżyt jelitowy wywołany przez rotawirusy – z czego 28 u dzieci do lat 2, 27 dzieci hospitalizowano.

Zarejestrowano 3 zachorowania na inne bakteryjne zakażenia jelitowe, z czego jedno zachorowanie wystąpiło u dziecka do lat 2 (dziecko hospitalizowano).

W roku 2017, podobnie jak w roku 2016 nie zarejestrowano zachorowań na botulizm.

Zarejestrowano jedno zachorowanie na inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile*.. W roku 2016 r. zanotowano natomiast 4 zachorowania. W roku 2017, tak jak w poprzednim zarejestrowano jedno zachorowanie wywołane przez *Campylobacter*. Nie zarejestrowano zachorowania wywołanego przez *Yersinia enterocolitica*, w roku ubiegłym zanotowano jedno zachorowanie.

Tabela nr. 10 - Zachorowania na niektóre choroby zakaźne w powiecie grodziskim

Jednostka chorobowa		2016		2017	
		l. zachorowań	zapadalność	l. zachorowań	zapadalność
2					
Dur brzuszny ^{UE/PL}		-	-	-	-
Dury rzekome A,B,C ^{UE/PL}		-	-	-	-
Salmonelozy	zatrucia pokarmowe ^{UE}	3	5,9	4	7,84
	zakażenia pozajelitowe ^{PL}	1	1,967	0	0
Czerwonka bakteryjna (szigelozja) ^{UE}		-	-	-	-
Biegunka u dzieci do lat 2		28	55,067	28	54,88
Botulizm		-	-	-	-
Krzusiec ^{UE}		0	0	2	3,92
Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień ^{/16}		6	11,8	6	11,76
Odra ^{UE}		-	-	-	-
Różyczka ^{UE}		1	1,967	0	0
Wirusowe zapalenie wątroby	typu A - ostre ^{UE}	-	-	2	3,92
	typu B - ostre ^{UE}	1	1,967	0	0
	przewlekłe ^{/20}	2	3,933	2	3,92
	typu C ^{UE /20}	5	3,833	8	15,68
	typu B+C (zakażenie mieszane) ^{/21}	-	-	-	-
	inne i nie określone	-	-	-	-
Świnka (nagminne zapalenie przyusznicy) ^{UE/PL}		4	7,867	3	5,88
Borelioza		16	31,467	6	11,76
Włośnica ^{UE}		-	-	-	-
Toksokaroza		-	-	-	-

6.2. Wirusowe zapalenia wątroby

W 2017 roku odnotowano 2 przypadki zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu A, natomiast w 2016 roku nie zarejestrowano zachorowania na tę jednostkę chorobową.

Liczba zachorowań na przewlekłe zapalenie wątroby typu B, w roku 2017 była taka sama jak w roku ubiegłym- wykazano 2 zachorowania.

Zapadalność na wirusowe zapalenia wątroby typu C była nieznacznie większa w porównaniu z rokiem ubiegłym. Zarejestrowano 8 zachorowań na WZW typu C (w roku ubiegłym zanotowano 5

zachorowań). Nie zarejestrowano żadnego zachorowania na WZW typu B+C - zakażenie mieszane (podobnie jak w roku poprzednim) oraz zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu B ostre (w 2016 roku odnotowano jedno zachorowanie) Tab. 10

6.3. Choroby, przeciw którym realizowane są szczepienia ochronne obowiązkowe i zalecane

W zakresie chorób, przeciw którym prowadzi się obowiązkowe szczepienia ochronne nie zarejestrowano zachorowań na: odrę, błonicę, tężec. Zarejestrowano jedno zachorowanie na nagminne porażenie dziecięce u dzieci do lat 15- u chłopca 9-letniego, u którego wystąpiło porażenie nerwu twarzowego i kończyn dolnych. Izolacja enterowirusów w tym wirusa polio z przypadku ostrych porażen wiotkich dała ujemne wyniki. U chłopca stwierdzono zespół wielokorzeniowo-nerwowy/ zespół Guillain-Barré, zespół Landry. Dziecko było szczepione przeciwko poliomyelitis – 4 dawki szczepionki podskórnej (IPV), pierwsza dawka szczepionki uzupełniającej (OPV).

W roku 2017 zarejestrowano 2 przypadki zachorowań na krztusiec, w roku 2016 brak zachorowań Tab.10

Zarejestrowano 3 zachorowania na nagminne zapalenie przyusznic, w roku ubiegłym 4 zachorowania.

W roku 2017 nie zanotowano zachorowań na różyczkę , w roku 2016 zarejestrowano jedno zachorowanie (wsp. zap. 1,967). Zanotowano wzrost zachorowań na ospę wietrzną w porównaniu z rokiem 2016. Zarejestrowano 770 przypadków (wsp. zap. 1509,24), w roku 2016 – 302 (wsp. zap. 593,938), najwięcej zachorowań zanotowano w I kwartale 2017 r.- 475, w grupie wiekowej 1-4- 212. Spośród 770 osób, nikt nie był szczepiony p/ospie.

6.4. Choroby odzwierzęce

Nie zanotowano ognisk zatrucia włośnicą, podobnie jak w roku ubiegłym. Wskutek kontaktu ze zwierzętami podejrzanymi o zakażenie wirusem wścieklizny zarejestrowano 50 pokąsań Do szczepień przeciw temu schorzeniu zakwalifikowano 6 osób, tak jak w roku poprzednim. Zachorowań u ludzi nie stwierdzono. **Tab. nr 11**

Tab. nr 11 Szczepienia przeciwko wściekliznie (Z20.3/ Z24.2) w 2017r.

grupy wiekowe	płeć			miejsce <u>narażenia!</u>		Podjęte szczepienia					Kontakt ze zwierzęciem			
	M	K	ogółem	M	W	Pelen cykl		niepelen cykl (liczba dawek)			pies	kot	lis	inne*
						5 dawek		1	2	3				
0-4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5-9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10-14	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0
15-19	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0
20-29	2	0	2	1	1	2	0	0	0	0	2	0	0	0
30-39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
40-49	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0
50-59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
60 <	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
SUMA	2	4	6	3	3	5	0	0	1	0	5	0	0	1
ogółem	6			6		5	1				6			

Zanotowano zmniejszenie liczby zachorowań na boreliozę (zarejestrowano 6 przypadków), w roku ubiegłym zanotowano 16. W roku sprawozdawczym 2017, podobnie jak w roku ubiegłym nie zarejestrowano zachorowań na toksokarozę i listeriozę.

W roku 2017 nie zanotowano zachorowań na brucelozę, podobnie jak w roku ubiegłym.

6.5. Realizacja szczepień ochronnych

Szczepienia ochronne na terenie powiatu wykonywano w 12 placówek medycznych, w których wystąpiło 14 NOP (niepożądane objawy chorobowe pozostające w związku czasowym z wykonanym szczepieniem ochronnym):

- łagodny NOP po szczepionce DTP, IPV Polio, Act-Hib u dziecka w wieku 1 rok i 5 miesięcy w postaci męczącego, silnego kaszlu w dniu szczepienia
- łagodny NOP po szczepionce DTP, Poliorix, Act-Hib, u dziecka w wieku 1 rok i 5 miesięcy w reakcji ogólnej organizmu
- łagodny NOP po szczepionce DTP u dziecka 1,5-miesięcznego w postaci nieutulonego płaczu, trwającego powyżej 3 godzin w ciągu doby po szczepieniu
- łagodny NOP po szczepionce Infanrix-IPV-HIB, Euvax B u dziecka 2-miesięcznego w postaci wysypki plamistogrudkowej, zlewającej się, obejmującej całe ciało
- łagodny NOP po szczepionce Priorix u dziecka w wieku 1 rok i 2 miesiące w postaci reakcji ogólnej organizmu

- łagodny NOP po szczepionce DTP, Act-Hib, Hepavax Gene u dziecka 1,5-miesięcznego w postaci ciągłego płaczu, trwającego 1,5 godziny po szczepieniu, widoczny obrzęk prawego uda, dziecko niespokojne
- łagodny NOP po szczepionce Priorix u dziecka w wieku 1 rok i 1 miesiąc w postaci reakcji ogólnej organizmu, podwyższona temperatura 37-38°C
- łagodny NOP po szczepionce Boostrix u dziecka w wieku 5 lat w postaci podwyższonej temperatury, zaczerwienienia i zlewnej czerwonej wysypki w miejscu podania szczepionki oraz obrzęku całego ramienia
- łagodny NOP po szczepionce DTP, Act-Hib, Poliorix, Synflorix u dziecka 3-miesięcznego w postaci ciągłego, nieutulonego płaczu, trwającego 3 godziny po szczepieniu, dziecko niespokojne
- łagodny NOP po szczepionce Boostrix, Poliorix u dziecka 5-letniego w postaci wysypki, wykwitów pokrzywkowych na kończynach oraz tułowiu
- łagodny NOP po szczepionce Hepavax Gene, DTP, Act-Hib, Synflorix u dziecka 1,5-miesięcznego w postaci krótkotrwałego epizodu hipotoniczno-hyporeaktywnego
- łagodny NOP po szczepionce Boostrix u dziecka 5-letniego w postaci nasilonego odczynu w miejscu wstrzyknięcia o średnicy 6-9 cm (2/3 długości ramienia)
- łagodny NOP po szczepionce Pentaxim u dziecka rocznego w postaci obrzęku i zaczerwienienia w miejscu szczepienia (ok. 12x10 cm)
- łagodny NOP po szczepionce Pentaxim u dziecka rocznego w postaci obrzęku i zaczerwienienia w miejscu szczepienia (ok. 12x10 cm)

W zakresie transportu, przechowywania i przestrzegania terminów ważności szczepionek nieprawidłowości nie stwierdzono.

Brak środka transportu w PSSE w Grodzisku Wielkopolskim utrudnia w sposób znaczny wykonywanie zadań na terenie powiatu przez pracowników Stanowiska Pracy ds. Epidemiologii, w tym dystrybucję szczepionek i przeprowadzanie dochodzeń epidemiologicznych.

6.6. Działalność nadzorowa w zakresie chorób zakaźnych

Liczbę przeprowadzonych w 2017 roku wywiadów oraz dochodzeń epidemiologicznych związanych ze zgłoszeniami zachorowań na choroby zakaźne ujęto w **Tab. nr 12**

Tabela nr 12 - Działalność nadzorowa w zakresie chorób zakaźnych w 2017 r.

Liczba wywiadów przeprowadzona w związku ze zgłoszeniami zachorowań na chorobę zakaźną (pojedynczymi przypadkami).		28
Liczba wywiadów przeprowadzonych w związku ze zgłoszeniami dodatnich wyników biologicznych czynników chorobotwórczych.		37
Liczba wywiadów przeprowadzonych w związku ze stycznością/narażeniem na wściekliznę		56
Dochodzenia epidemiologiczne – ogółem		22
W tym:	w ogniskach zachorowań na choroby zakaźne	0
	w ogniskach zatruc pokarmowych	1
	nadzorem nad otoczeniem chorych na wzw typu B oraz przypadkami antygenemii HBS	4
	nadzorem nad otoczeniem chorych na wzw typu C, lub osobami z obecnością przeciwciał anty HCV	17
	nadzorem nad prawidłowością postępowania w przypadku ekspozycji na zakażenie tężcem	0
	nadzorem nad prawidłowością opieki nad pracownikami eksponowanymi na choroby odzwierzęce	0
	w środowisku nosicieli duru brzuszego	0
	w zakładach opieki zdrowotnej	0
Liczba wykonanych przekierowań (do innych PSSE/WSSE) formularzy zgłoszeń zachorowań na choroby zakaźne lub dodatnich wyników laboratoryjnych w kierunku biologicznych czynników chorobowych		28

7. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – PROMOCYJNA

W oparciu o Ustawę o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Stanowisko Pracy Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia inicjuje, prowadzi, koordynuje i nadzoruje działalność oświatowo – zdrowotną w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych.

W roku 2017 realizowano następujące zadania:

1. Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV, którego zadania wpisane są Harmonogram Krajowego Programu Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV .

Cele strategiczne:

- ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV,
- poprawa jakości życia i dostępu do opieki zdrowotnej dla osób żyjących z HIV/AIDS oraz ich bliskich .

Cele szczegółowe:

- wzrost poziomu wiedzy o HIV/AIDS u ogółu społeczeństwa oraz zmiana postaw zachowań prozdrowotnych.

2. Program „Trzymaj Formę” to program, którego celem jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin. Program realizują uczniowie klas V-VI szkoły podstawowej i uczniowie wszystkich klas gimnazjalnych.

Program obejmuje promocję zdrowego stylu życia poprzez zwiększenie aktywności fizycznej i poprawę sposobu żywienia i jakości zdrowotnej żywności. www.trzymajforme.pl

3. Program ograniczania zdrowotnych następstw palenia tytoniu w Polsce – od roku 2007, decyzją Ministra Zdrowia, koordynację nad programem przejął Główny Inspektor Sanitarny, odpowiedzialny za zdrowie publiczne w naszym kraju.

4. Programy antynikotynowe

Program „Czyste powietrze wokół Nas”

skierowany do dzieci przedszkolnych 5 i 6-latków, oraz uczniów szkół podstawowych klas I – III ich rodziców i opiekunów.

Celem głównym programu jest :

- wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy,
- zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub, gdy dorośli palą przy nich tytoń.

Programy:

„Nie pal przy mnie proszę”

adresowany do uczniów klas I- III szkół podstawowych i ich rodziców.

„Znajdź właściwe rozwiązanie”

kierowany do uczniów starszych klas szkół podstawowych i gimnazjalistów, ich rodziców i opiekunów

Celem głównym tych programów jest zapobieganie paleniu tytoniu wśród uczniów szkół podstawowych i gimnazjów poprzez:

- uporządkowanie i poszerzenie informacji na temat zdrowia,
- kształtowanie postaw odpowiedzialności za własne zdrowie,
- uświadomienie szkodliwości palenia tytoniu,
- uwrażliwienie na szkodliwe oddziaływanie dymu tytoniowego związane z biernym paleniem.

W ramach Ogólnopolskiego Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu, którego działania adresowane są do ogółu społeczeństwa prowadzimy wspólnie z dziećmi i młodzieżą kampanie antytytoniowe.

5. W ramach Krajowego Programu przeciwdziałania nowotworom realizujemy Program Profilaktyki Raka Piersi i Raka Szyjki Macicy

celem nadrzędnym programu jest:

- zmniejszenie liczby zachorowań na raka piersi oraz raka szyjki macicy poprzez propagowanie profilaktyki pierwotnej wśród ogółu kobiet, ze szczególnym uwzględnieniem dziewcząt ze szkół ponadgimnazjalnych.

Cele szczegółowe programu to:

- wyrobienie nawyku samokontroli piersi poprzez regularne ich samobadanie.
- nauczanie metod samobadania.
- poznanie zmienności struktury piersi w zależności od fazy cyklu i wieku.
- uwrażliwienie na fakt istnienia problemu raka piersi.
- uświadomienie konieczności wykonywania regularnych badań cytologicznych, USG piersi i mammografii.
- zwiększenie odsetka kobiet poddających się badaniu cytologicznemu, USG piersi i mammografii.

W profilaktyce chorób nowotworowych chłopcom i dorosłym mężczyznom oferujemy wiedzę o nowotworach występujących u mężczyzn.

6. Moje Dziecko Idzie do Szkoły” adresowany był w roku szkolnym 2016/2017 do rodziców dzieci 5 i 6 - letnich.

Celem programu jest:

- ukształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych u dzieci.
- podniesienie poziomu wiedzy rodziców/opiekunów dzieci na temat wybranych elementów zdrowego stylu życia, w tym: prawidłowego żywienia, otyłości, wymogów higienicznych przy przygotowaniu i spożywaniu posiłków, a także higieny osobistej, higieny jamy ustnej i wzroku, wad wymowy, szczepień ochronnych.
- uświadomienie rodzicom i opiekunom ich roli w kształtowaniu prawidłowych nawyków prozdrowotnych.
- zainteresowanie rodziców i opiekunów zdrowiem ich dzieci i czynnikami wpływającymi na jego stan.

7. „Bądźmy zdrowi – wiemy, więc działamy”- adresowany do uczniów oddziałów przedszkolnych 5- 6 latki, klas I – III, V-VI szkół podstawowych i I - III gimnazjum. informacje na stronie: www.badzmyzdrowi.pl

8. „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”

Projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej

Głównym celem projektu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 a 49 rokiem życia.

www.programszwajcarski.gov.pl

9. Kampania społeczna „Bezpieczny Senior”

Narastające zjawisko starzenia się społeczeństwa powoduje konieczność przygotowania się do działań w zakresie promocji zdrowia w tej grupie wiekowej.

Program powstał z inicjatywy Komendy Wojewódzkiej Policji w Poznaniu i jego celem jest podjęcie działań ukierunkowanych na zapewnienie dostępu osobom w wieku poprodukcyjnym do aktualnych informacji na temat różnorodnych zagrożeń, propagowanie właściwych form zachowania w sytuacjach niosących ze sobą ryzyko dla bezpieczeństwa osobistego, a także mienia, troski o zdrowie. Zmieniające się uwarunkowania społeczne, w tym struktura pokoleniowa i demograficzna, postępująca skala starzenia się społeczeństwa, a także występujące w życiu codziennym zagrożenia uwrażliwiają nas na potrzeby osób w podeszłym wieku i obligują do podejmowania skierowanych bezpośrednio do tej grupy społecznej działań profilaktycznych. Jedną

z podjętych w tym zakresie inicjatyw jest opracowanie i wydrukowanie poradnika „Bezpieczne Życie Seniorów”.

Materiał zawiera ważne informacje i wskazówki, dotyczące unikania zagrożeń w życiu codziennym. Zostały w nim opisane m.in. schematy działania oszustów próbujących wyłudzić pieniądze metodą „na wnuczka”, zawarto informacje dotyczące praw konsumenta, bezpiecznego i zdrowego żywienia.

10. Projekt edukacyjny „Wiem – nie biorę! Jestem bezpieczny”

Państwowa Inspekcja Sanitarna województwa wielkopolskiego jest autorem projektu informacyjno- edukacyjnego „Wiem – nie biorę! Jestem bezpieczny”, którego celem jest wzrost świadomości społecznej na temat wpływu narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych na funkcjonowanie organizmu ludzkiego.

11. Akcje prozdrowotne

- Międzynarodowy Dzień Walki z Rakiem – 4 luty
- Światowy Dzień Zdrowia – 7 kwietnia
- Światowy Dzień bez tytoniu – 31 maja
- Światowy Dzień Serca – 30 września
- Miesiąc Profilaktyki Raka Piersi – październik
- Światowy Dzień Walki z rakiem Piersi – 17 październik
- Światowy Dzień Rzucania Palenia – 3 czwartek listopada
- Światowy Dzień Cukrzycy – 14 listopada
- Obchody Światowego Dnia AIDS – 1 grudnia
- Dzień Walki z Gruźlicą i chorobami Płuc – 1 – 8 grudnia

12. Konkursy

1. **„Palenie jest niemodne”** konkurs dla dwóch grup wiekowych dla uczniów klas I–III i IV – VI Szkół Podstawowych
2. **„Palić nie palić – oto jest pytanie ?”** dla uczniów klas V Szkół Podstawowych -
3. **Turniej wiedzy „Żyj zdrowo”** dla uczniów Gimnazjum oraz obchody **Światowego Dnia Zdrowia – 7 kwietnia.**
4. **Konkurs na fotografię o HIV/AIDS dla uczniów Gimnazjum.**
5. **Międzypowiatowa Olimpiada wiedzy o HIV/AIDS** dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz obchody Światowego Dnia AIDS – listopad/grudzień 2017.

6. **Konkurs na plakat o zdrowym odżywianiu** „Bądźmy zdrowi – wiemy, więc działamy”.

7. **Konkursy dla wszystkich grup wiekowych** „Alkohol, papieros Twój Wróg”

13. Szkolenia

1. Szkolenie Młodzieżowych Liderów Zdrowia dla uczniów Gimnazjum z zakresu zapobiegania uzależnieniom (tytoń, alkohol, narkotyki).
2. Szkolenie Młodzieżowych Liderów Zdrowia dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych z zakresu zapobiegania zakażeniom wirusem HIV i chorobie AIDS.
3. Szkolenia z zakresu zapobiegania zatruciom pokarmowym i zdrowego odżywiania „Bądźmy zdrowi – wiemy, więc działamy”.

7.1. Programy krajowe

7.1.1. „Trzymaj Formę!”

Zdrowie jest nieodłącznym warunkiem osiągnięć szkolnych, dobrej jakości życia ludzi i efektów ekonomicznych, a edukacja zdrowotna jest podstawowym prawem każdego człowieka. Przekazując dzieciom poprzez realizację programu „Trzymaj formę” wiedzę o zdrowiu, kształtując umiejętności i postawy sprzyjające zdrowiu, ułatwiamy im zdrowy styl życia i pracy a tym samym mamy wpływ na poprawę zdrowia społeczeństwa. Promocja zdrowia to jedno z zadań szkoły, obejmujące całą społeczność szkolną. Edukacja Zdrowotna w szkole jest bardzo ważnym elementem nauczania i wychowania.

Uczniowie dzięki realizacji programu wzbogacili wiedzę w zakresie prawidłowo zbilansowanej diety, potrafią prawidłowo odżywiać się, znają wartości odżywcze warzyw i owoców. Korzystają z informacji zamieszczonych na etykietach produktów spożywczych. Wiedzą także, że aktywność fizyczna wpływa na polepszenie naszego samopoczucia, jak również wpływa na prawidłowe funkcjonowanie umysłu. Bawiąc się rozwijali swoje zainteresowania, wykazali się zaangażowaniem oraz różnorodną pomysłowością. Uczniowie mobilizowali się do aktywnego działania, rozwijali umiejętność podejmowania decyzji i pracy zespołowej oraz przyjmowania na siebie odpowiedzialności za własne zdrowie.

W roku szkolnym 2016/2017 realizowano XI edycję programu „Trzymaj Formę” - na rzecz poprawy zdrowia dzieci i młodzieży oraz ogółu społeczeństwa poprzez zdrowe odżywianie żywnością bezpieczną dla zdrowia i wzrost aktywności fizycznej.

Program realizowało 18 szkół – 7 gimnazjów, 11 Szkół Podstawowych wśród **1.868** uczniów.

Przeprowadzono 4 narady - 13 osób, 13 ocen programu w szkołach i podczas ferii konkurs w Bibliotece Publicznej.

Ferie upłynęły pod hasłem dobrej zabawy i rozwijaniu artystycznych umiejętności. Drugiego dnia, podczas warsztatów kulinarnych, było kolorowo i smacznie. Po wysłuchaniu pogadanki i wskazówek jak prawidłowo się odżywiać przez Honoratę Ciechańską z Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grodzisku, pod jej okiem wykonano pyszne kanapki. Odbyło się również podsumowanie konkursu plastycznego "Smaczna i zdrowa kanapka domowa". Łącznie wpłynęło 16 prac - od rysunków po prace przestrzenne.

7.1.2. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu.

Programy antytytoniowe realizowały:

„Czyste powietrze wokół nas” - 7 Przedszkoli, 12 oddziałów przedszkolnych – liczba dzieci 817, - liczba rodziców 763.

Program miał na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Natomiast zajęcia skoncentrowane były na pobudzaniu i stymulowaniu różnych form aktywności dziecka.

Nauczyciele przeprowadzali pogadanki na temat szkodliwości dymu papierosowego (zdrowie człowieka, udzielanie pomocy palaczom). Na zajęciach przedszkolacy słuchali historyjki o podróży Danusia pociągiem, później rozmawiali o treści historyjki i bawili się przy piosence o Dinku. Nauczycielki rozmawiały z dziećmi na temat znaczenia znaków zakazu palenia tytoniu. znaczków. Dzieci rysowały własne znaczki NIE PAL PRZY MNIE . Swoje znaczki dzieci zaniósł do domów.

Rodzice zostali zapoznani z założeniami programu, wysłuchali listu i wypełnili ankietę. Przeprowadzona ewaluacja pozwala stwierdzić, że zajęcia podobały się dzieciom. Chętnie w nich uczestniczyły. Proponowane zabawy ruchowe, tematyczne inspirowały dzieci do działań, których efektem były prace plastyczne: plakaty, znaczki z hasłami .

Dzieci podczas zajęć usystematyzowały swoją wiedzę na temat szkodliwości palenia papierosów, dymów. Wiedzą w jaki sposób należy zachować się , gdy ktoś w ich obecności zapali papierosa.

Rodzice w pełni zaakceptowali realizację programu, chętnie wspierali nauczycieli.

Wszyscy uczestnicy programu: nauczyciele, dzieci, rodzice, pozytywnie ocenili przebieg i efekty końcowej realizacji programu antytytoniowego , pt.: „Czyste powietrze wokół nas”.

„Nie pal przy mnie proszę” - uczniowie klas I – III: program realizowało 9 Szkół Podstawowych powiatu wśród 664 uczniów.

W ramach profilaktyki realizowanego w tym roku szkolnym realizowano zajęcia w formie warsztatów zarówno dla uczniów jak i rodziców.

Realizacja programu podnosi wrażliwość dzieci na osoby palące w ich środowisku, szczególnie rodziców. Potrafią zwrócić uwagę na zagrożenia wynikające z tego nałogu.

Program był realizowany w trakcie całego roku szkolnego jako uzupełnienie tematyki zajęć lekcyjnych. Zbyt mała ilość pomocy tj. plakatów, ulotek.

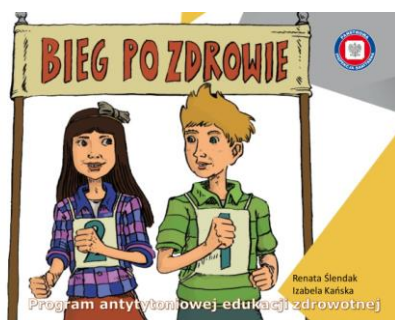
Program był interesującą i atrakcyjną formą profilaktyki uzależnień i doskonale uzupełniał się ze szkolnym programem profilaktyki, pobudzał ciekawość dzieci i wzbogacał ich wiedzę nt szkodliwości dymu tytoniowego i wskazywał sposoby radzenia sobie z dymem. Cieszył się zainteresowaniem wśród dzieci, które chętnie uczestniczyły w zajęciach warsztatowych oraz próbowały wpłynąć na niewłaściwe i szkodliwe zachowania rodziców palących. Dzieci wykonywały wszystkie zadania i chętnie uczestniczyły w zabawach.

„Znajdź właściwe rozwiązanie” - uczniowie klas V - VI Szkół Podstawowych. Liczba placówek realizujących program - 7 Szkół Podstawowych wśród 472 uczniów.

Przed przystąpieniem do realizacji zadań rodzice i uczniowie zostali zapoznani z jego tematyką. Dzieci aktywnie uczestniczyły lekcjach wychowawczych, warsztatach, przedstawieniu i konkursie. Program realizowany od kilku lat wzbogacony o doświadczenia koordynatora i pomysły uczniów. Ciągła praca nad większym zaangażowaniem rodziców i konsekwencja działań.

„Znajdź właściwe rozwiązanie” to program skorelowany ze szkolnym programem profilaktyki. Był realizowany sprawnie i cieszył się uznaniem młodzieży, która chętnie uczestniczyła w jego realizacji.

Program „Bieg po zdrowie”

CEL PROGRAMU:

Zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów

CEL PROGRAMU:

Zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów

zajęcia są prowadzone metodami aktywizującymi i różnicowanymi

uczniowie powinni mieć realny wpływ na przebieg zajęć oraz powinni być ich aktywnymi uczestnikami

Podczas zajęć dzieci powinny dyskutować, argumentować, wymieniać spostrzeżenia i wyniki, co pozwoli im na poszerzenie wiedzy

Używanie wyrobów tytoniowych nie jest normą i większość ludzi zarówno w Polsce, jak i na świecie nie pali. Program powinien powodować zmianę postrzegania co jest normą w społeczeństwie. Zmiana norm społecznych, może wpłynąć na obecnych i potencjalnych przyszłych palaczy, poprzez sprawienie, że wyroby tytoniowe będą mniej pożądane, mniej akceptowalne i mniej dostępne.

1) Przeprowadzenie dwóch spotkań z rodzicami

2) Przeprowadzenie lekcji z uczniami

6 godzin lekcyjnych zgodnie ze scenariuszami. 1 godzina lekcyjna/ 2 tygodnie.

3) Praca uczniów w domu

Zadania wykonywane w grupach lub samodzielnie. Prace domowe dostarczane nauczycielowi na 1 tydzień przed następną lekcją.

W powiecie grodziskim w roku 2017 program realizowały 4 Szkoły Podstawowe wśród 77 uczniów klas IV.

Światowy Dzień bez Tytoniu 31 maja.

To ważna data w kalendarzu aktywności szkół promujących zdrowy styl życia. Każdego roku WHO stara się w tym dniu zwrócić uwagę ludzi na kwestię zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych skutków palenia tytoniu. Co roku Światowa Organizacja Zdrowia koncentruje się na innym aspekcie walki z paleniem tytoniu.

Globalna epidemia palenia tytoniu zabija prawie 6 milionów ludzi rocznie, z czego ponad 600 000 to niepalący, którzy umierają z powodu tzw. biernego palenia. Jeśli nie będziemy działać, przed 2030 rokiem epidemia ta zabije ponad 8 milionów ludzi. Ponad 80% zgonów, którym można zapobiec nastąpi wśród ludzi żyjących w krajach o niskich i średnich dochodach. W Światowym Dniu Bez Tytoniu 2016 WHO i partnerzy wzywają kraje do podniesienia podatków na tytoń.

Zmniejszanie konsumpcji tytoniu, ratuje życia ludzkie. Badania pokazują, że podnoszenie podatku na wyroby tytoniowe jest szczególnie skuteczne w ograniczaniu używania tytoniu wśród grup o niskich dochodach oraz w zapobieganiu rozpoczynaniu palenia wśród młodych ludzi. Ponadto, zwiększenie akcyzy na wyroby tytoniowe jest uważane za taką formę kontroli rynku tytoniowego, która jest najbardziej opłacalna.

Cele: Ostatecznym celem Światowego Dnia Bez Tytoniu jest przyczynienie się do ochrony obecnych i przyszłych pokoleń, przed niszczącymi skutkami zdrowotnymi spowodowanymi paleniem tytoniu, ale też konsekwencjami społecznymi, środowiskowymi i ekonomicznymi używania tytoniu i narażenia na dym tytoniowy.

10 maja 2017 pracownica Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej Honorata Ciechańska w Szkole Podstawowej w Kamieńcu przeprowadziła pogadanki na temat uzależnień od tytoniu, alkoholu i innych środków psychoaktywnych. Uczestnicy otrzymali materiały promujące życie wolne od nałogów.

12 maja 2017 przy ulicy Szerokiej w Grodzisku Wielkopolskim pracownik PSSE brała udział w Happeningu Ekologicznym. Celem akcji jest przypomnienie mieszkańcom Grodziska Wielkopolskiego o potrzebie zadbania o środowisko naturalne, zachęcając do zachowań proekologicznych. Organizatorem imprezy jest Urząd Miejski w Grodzisku Wielkopolskim przy współpracy z Klubem „Ekosłowak”, działającym przy Liceum Ogólnokształcącym oraz przy wsparciu Szkół Podstawowych Przedszkoli.

Podczas, gdy na scenie prezentowali się wokalnie uczniowie grodziskich szkół oraz przedszkolacy, na przygotowanym przez PSSE stoisku udzielano informacji na temat zdrowego stylu życia, szkodliwości palenia tytoniu, przeprowadzano badania na zawartość tlenu węgla w wydychanym powietrzu. Informowano i rozdawano ulotki o zdrowym odżywianiu i aktywności fizycznej, dorośli i dzieci brały udział zgaduj - zgaduli, otrzymując w zamian drobne upominki.

W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych 18.05. przeprowadzono apele, podczas których pracownica PSSE OZ i przeprowadziła wykład na temat szkodliwości palenia tytoniu a przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji mówił o prawnych aspektach palenia tytoniu i spożywania alkoholu. Rozdawano ulotki o szkodliwości palenia tytoniu a bardzo dużym zainteresowaniem młodzieży cieszyło się badanie na zawartość tlenu węgla w wydychanym powietrzu.

W Gimnazjum w Grodzisku Wlkp. przeprowadzono apele tematyczne, uczniowie przygotowali wystawki i gazetki tematyczne.

PAPIEROSOM MÓWIMY NIE!

Światowy Dzień Rzucania Palenia

W trzeci czwartek listopada obchodzony jest **Światowy Dzień Rzucania Palenia**, z inicjatywy amerykańskiego dziennikarza Lynna Smitha w 1974 roku, zatwierdzony przez *Amerykańskie Towarzystwo Walki z Rakiem*. Akcja przyjęła się w wielu krajach na świecie, w tym w Polsce (od 1991).

Narada w Miejsko – Gminnej Bibliotece Publicznej – 14 listopada w MGBP przeprowadzono naradę z pracownikami Biblioteki dotyczącą obchodów ŚDBT i przekazano materiały edukacyjne - ulotki o szkodliwości palenia tytoniu. Liczba uczestników 5 osób.

Szkolenie dla uczniów „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia – kontra tytoń” - Starostwo Powiatowe w Grodzisku Wlkp.

W dniu 15 listopada 2017 r. przedstawiciel PSSE przeprowadzono szkolenie „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia – kontra tytoń” . W szkoleniu udział wzięło 20 uczniów i 2 nauczycieli. Organizatorem działań była Honorata Ciechańska.

Obchody ŚDRP w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Grodzisku Wlkp.

W ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu w dniu 16 listopada 2017 r. w ZSP w Grodzisku Wlkp. dla uczniów Zespołu odczytano referat o szkodliwości palenia tytoniu, przeprowadzono zgaduj – zgadulę i rozdawano materiały edukacyjne – liczba uczniów 120.

Punkt informacyjno – edukacyjny i debata na temat uzależnień.

W dniu 15 listopada 2017r. Starostwie Powiatowym w Grodzisku Wlkp. zorganizowano punkt informacyjno-edukacyjny, w ramach którego prowadzony został pomiar zawartości tlenku węgla w wydychanym powietrzu przy użyciu smokerlyzera, dystrybucja materiałów edukacyjnych, debata na temat uzależnień dotyczący zapisów ustawy antynikotynowej oraz szkodliwości palenia tytoniu. Organizatorem działań był przedstawiciel PSSE w Grodzisku Wlkp. Liczba uczestników 25 osób.

„Palić nie palić - oto jest pytanie?”

Tegoroczne zadanie konkursowe polegało na ułożeniu rebusu z hasłem antynikotynowym, który wykorzystany będzie w działaniach informacyjno-edukacyjnych. Zadanie realizowane jest w ramach Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce na lata 2014-2018.

Konkurs realizowany jest we współpracy z Wielkopolskim Kuratorium Oświaty oraz Wielkopolskim Centrum Onkologii.

Przyznano następujące miejsca:

1. Erika Firlej – Zespół – Szkolno – Przedszkolny im. Marcina Rożka w Jabłonie
2. Mateusz Kozłowski – Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Kamieńcu
3. Rozalia Kaczmarek – Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Polskich Olimpijczyków w Grodzisku Wlkp.

Wyróżnienie:

Alicja Losiak – Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Józefa Rejdycha w Grodzisku Wlkp.

Impreza finałowa, na którą zaproszono laureata I miejsca odbyła się 31 maja 2017r. w Multikinie w Poznaniu.

Światowy Dzień Zdrowia

Do 32 placówek powiatu przesłano wytyczne i informacje dotyczące obchodów Światowego Dnia Zdrowia. 4 placówki, które zaprosiły pracownika PSSE – OZ, przysłały informacje zwrotne o obchodach. Koordynator powiatowy – Honorata Ciechańska przeprowadzała prelekcje i uczestniczyła w obchodach w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Grodzisku Wlkp. – 3 prelekcje dla uczniów klas I i II – liczba uczestników – 720 uczniów.

Liceum Ogólnokształcące - w ramach Światowego Dnia Zdrowia w 2017r., który był obchodzony pod hasłem „Depresja – porozmawiajmy o niej” w Liceum Ogólnokształcącym im. Juliusza Słowackiego w Grodzisku Wielkopolskim przeprowadzone zostały następujące działania:

temat „Depresja – porozmawiajmy o niej” został zrealizowany:

- na zajęciach z wychowawcą:

- w 6 klasach – po 1 godzinie
- w 3 klasach – po 2 godziny
- w 1 klasie – 3 godziny

- na zebraniach z rodzicami w dniu 22.03.2017r. wychowawcy przeprowadzili pogadanki dla rodziców na temat depresji, jej objawów i sposobów leczenia, w jednej klasie drugiej odbyło się spotkanie dla uczniów z psychologiem z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,

- przygotowano i wywieszono na korytarzach szkolnych gazetkę oraz plakaty informujące o przyczynach i możliwych konsekwencjach depresji oraz jak wspierać przyjaciół i znajomych zmagających się z tą chorobą.

W Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Kamieńcu hasło przewodnie tego dnia brzmiało: „Nie dajmy się smutkowi”. Realizując ten temat uczniowie i nauczyciele podjęli następujące działania:

1. Zaprosiliśmy do szkoły panią psycholog Hannę Kwiatek z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Grodzisku Wlkp., która przedstawiła uczniom klas I – III i IV – VI prezentację pt. „Jak rozpoznać radość i miłość”.
2. Dzieci przyszły do szkoły ubrane w jak najbardziej kolorowe stroje i nakrycia głowy.
3. Samorząd Uczniowski rozdawał wszystkim żółte kółeczka, każdy ozdabiał je uśmiechniętą minką i przyklejał sobie do ubrania. Chodziliśmy po szkole z wesołymi emotikonami.
4. Przez cały dzień uczniowie mieli możliwość tworzenia wspólnych plakatów pt. „Fabryka Dobrych Myśli” zapisując życzenia, miłe słowa, pozytywne przekazy i wesołe obrazki.
5. W całej szkole rozwieszono były kartki-wyrywajki. Mogliśmy odrywać różne dobre myśli, życzenia i uśmiechy i wzajemnie je sobie przekazywać.
6. Każda klasa wraz z wychowawcą ułożyła i napisała wesoły wierszyk lub hasło o sobie i zawiesiła na drzwiach swojej klasy.

Nie daliśmy się smutkowi, to był wesoły dzień.

Sprawozdanie z obchodów Światowego Dnia Zdrowia w **Gimnazjum im. Powstańców Wielkopolskich** w Grodzisku Wielkopolskim

Tematem przewodnim Światowego Dnia Zdrowia 2017 r. była depresja. Dotyka ona wielu ludzi w różnym wieku i bywa nawet przyczyną samobójstw. Ogólnym celem tej kampanii jest to, aby społeczeństwo więcej wiedziało o chorobie i uczyło się pomagać tym, których to schorzenie dotyka.

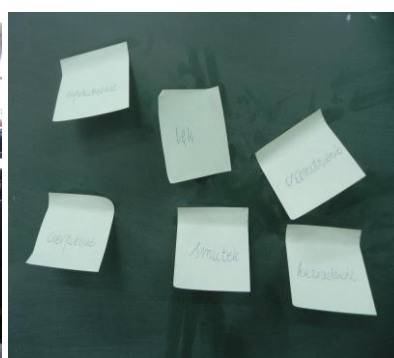
Dlatego też dnia 05.04.2017 r. w grodzickim gimnazjum gościliśmy psychologów z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej działającej w naszym mieście, którzy przeprowadzili pogadankę na temat tego, czym jest depresja, jakie są jej objawy i jak się leczyć.

Uczniowie klas pierwszych i drugich, którzy uczestniczyli w spotkaniach z uwagą wysłuchali słów psychologów: pani Moniki Barnaś-Onyśków oraz pana Rafała Kufla, a następnie uczestniczyli w warsztatach, które miały na celu przybliżenie tej choroby cywilizacyjnej, jaką jest obecnie depresja.

Pod kierunkiem psychologów uczniowie doszli do następującego stwierdzenia, iż rozmowa z osobami, którym się ufa, może być pierwszym krokiem do wyjścia z depresji. Natomiast odpowiednio ukierunkowane działania i właściwe rozpoznanie choroby są kluczem do sukcesu w walce z depresją.

Wszyscy uczniowie grodzickiego gimnazjum mieli też możliwość obejrzenia – w ramach ogólnopolskiej kampanii – filmu pt. „Przygnębienie i apatia”. Odbywało się to w czasie zajęć świetlicowych, kiedy klasy miały tzw. „zastępstwa”.

Uczestniczyli też w godzinach wychowawczych, które poświęcone były tej tematyce. Bardzo często sami przygotowywali wiadomości dotyczące depresji, które później prezentowali na forum klasy.

W odpowiedzi na apel Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w **Szkole Podstawowej w Grąblewie** wychowawca klasy IV pani Danuta Bartkowiak przeprowadziła zajęcia wychowawcze w klasie IV nt depresji. Podczas zajęć uczniowie przygotowali plakat informacyjny z przyniesionymi wycinkami oraz cennymi informacjami. Przeprowadzone warsztaty pozwoliły zrozumieć dzieciom czym jest depresja i w jaki sposób można jej zapobiegać lub leczyć. Każdy wychowanek przygotował ulotkę profilaktyczną dla innego ucznia. Uczniowie zawarli na ulotkach wskazówki na co trzeba zwracać uwagę, jak się zachowywać, jak żyć aby uniknąć zachorowania. Ulotki oraz plakat wywieszono zostały na korytarzu szkolnym.

" Depresja- porozmawiajmy o niej"- Klasa V

Uczniowie klasy V zostali wzbogaceni w wiedzę na temat zdrowia psychicznego, kształtowania zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, jak również rozwijania umiejętności efektywnego radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

Rozmawialiśmy także o przyczynach depresji, kogo może dotknąć taka choroba, jakie są objawy depresji oraz dlaczego należy ją leczyć. Uczniowie przygotowali się do zajęć, przynieśli ulotki, zdjęcia itp. Z zebranych materiałów wykonali plakat dotyczący problemu depresji.

„Depresja – porozmawiajmy o niej” – klasa VI:

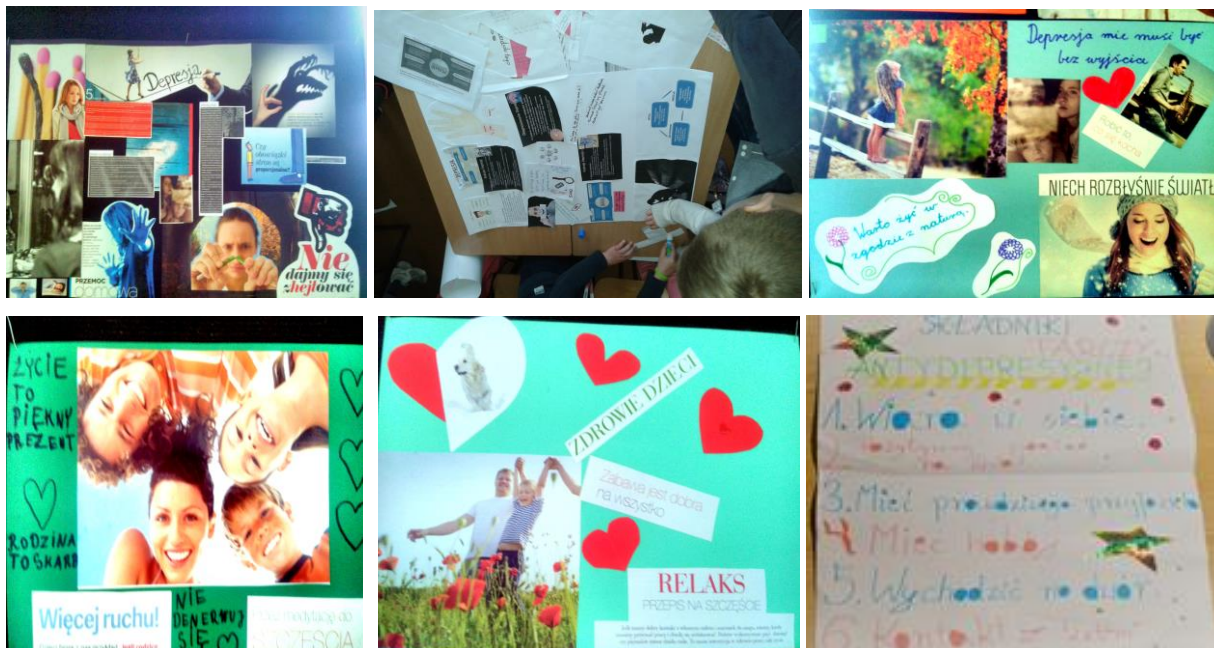
Jako wprowadzenie do tematu przeprowadzono „burzę mózgów” nt. skojarzeń ze słowem DEPRESJA. Wszystkie skojarzenia zostały zapisane na tablicy, aby uczniowie widzieli je podczas lekcji.

Następnie uczniowie, pracując w grupach, zastanowili się nad przyczynami depresji oraz sposobami jej unikania. Po krótkiej prezentacji pomysłów, nauczyciel podsumował wytwory uczniów i przeprowadził dyskusję sterowaną z klasą na temat depresji i jej przyczyn, po której uczniowie obejrzeli krótki filmik o swojej rówieśniczce, 13-letniej Amelii, walczącej z depresją.

Następnie, również poprzez dyskusję klasową, stworzono listę o nazwie: SKŁADNIKI TARCZY ANTYDEPRESYJNEJ. Uczniowie, podzieleni na zespoły trzyosobowe, przygotowują plakaty prezentujące tę listę.

Oto stworzona lista - SKŁADNIKI TARCZY ANTYDEPRESYJNEJ:

1. Wiara w siebie
2. Pozytywny pogląd na świat
3. Mieć przyjaciela (prawdziwego)
4. Mieć hobby
5. Wychodzić na dwór
6. Kontakt z ludźmi

7.1.3. Profilaktyka HIV/AIDS

MŁODZIEŻOWI LIDERZY ZDROWIA – KONTRA HIV

29 marca w Sali Konferencyjnej Komendy Powiatowej Policji w Grodzisku Wielkopolskim Honorata Ciechańska z PSSE - OZ przeprowadziła szkolenie dla 20 uczniów z klas I Szkół Ponadgimnazjalnych powiatu. Celem głównym szkolenia jest podniesienie poziomu wiedzy w zakresie HIV i AIDS.

Cele szczegółowe:

- przekazanie aktualnej wiedzy na temat HIV/AIDS.
- nabycie umiejętności dokonywania świadomych decyzji zmniejszających ryzyko zakażenia wirusem HIV i szerzenia STD.
- ukształtowanie właściwych postaw wobec osób zakażonych wirusem HIV i chorych na AIDS.
- wzbudzenie zainteresowania własnym zdrowiem, odpowiedzialności za zdrowie partnera.
- wskazanie miejsc, gdzie można uzyskać pomoc, poradnictwo i opiekę medyczną.

Po ukończeniu szkolenia Młodzieżowy Lider Zdrowia będzie:

- posiadał aktualną wiedzę z zakresu HIV/AIDS,
- umiał pomagać rówieśnikom w rozwiązywaniu ich problemów,
- umiał uważnie słuchać innych, właściwie reagować na ich zwierzenia oraz rozmawiać z innymi,
- wiedział, gdzie szukać informacji oraz pomocy specjalistów,

- współpracował z nauczycielami w przygotowaniu i prowadzeniu zajęć, konkursów, happeningów oraz innych imprez szkolnych poświęconych HIV/AIDS,
- mógł liczyć na wynagrodzenie za swoją dodatkową pracę np. dyplom, prezentacje swoich osiągnięć na forum szkoły, wyższą oceną ze sprawowania.

Uczniowie otrzymali Dyplom Młodzieżowego Lidera Zdrowia Kontra HIV potwierdzający uzyskanie kwalifikacji.

Drugim tematem szkolenia było przybliżenie zagrożeń oraz szkodliwości dopalaczy. Młodszy aspirant Anna Jóskowiak z Komendy Powiatowej Policji w Grodzisku Wlkp. przeprowadziła lekcję pokazową o dopalaczach w oparciu o prezentacje multimedialne. Grodziscy policjanci podejmują na co dzień działalność profilaktyczną w ramach programu „Dopalacze niszczą życie”.

Światowy Dzień AIDS (World AIDS DAY)

Z inicjatywy Światowej Organizacji Zdrowia dzień **1 grudnia** ustanowiono **Światowym Dniem AIDS**. Jest to święto, które ma na celu zwrócić uwagę społeczeństwa na ciągle aktualny problem

epidemii zakażeń wirusem HIV, ale także jest elementem solidarności z osobami żyjącymi z wirusem HIV i chorymi na AIDS.

„**Mam czas rozmawiać**” pod takim hasłem 1 grudnia 2017 r. w CK RONDO odbyły się obchody Światowego Dnia AIDS, zorganizowane przez Honoratę Ciechańską pracownika Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Grodzisku Wlkp.

Udział w spotkaniu wzięli Starości i pracownicy Starostw powiatu grodziskiego, nowotomyskiego i wolsztyńskiego, Państwowi Inspektorzy Sanitarni i pracownicy PSSE Grodzisk Wlkp., Nowy Tomyśl, Wolsztyn i przedstawiciel Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Poznaniu, Komendant i Przedstawiciel Powiatowej Komendy Policji w Grodzisku Wlkp. , Dyrektor Biblioteki, dyrektorzy szkół, nauczyciele i młodzież szkół ponadgimnazjalnych trzech powiatów.

Uroczystość poprzedzona była zmaganiem uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych powiatu grodziskiego, nowotomyskiego i wolsztyńskiego w Międzypowiatowej Olimpiadzie Wiedzy o Zakażeniach Wirusem HIV i Chorobie AIDS „Czy wiesz wszystko o HIV i AIDS?”. Zadaniem konkursowym było rozwiązanie testu wiedzy, w którym można było uzyskać 52 pkt.

Komisja konkursowa w składzie:

Kamilla Wieczorek – Starostwo Powiatowe w Grodzisku Wielkopolskim,

Tomasz Pocztowy - Starostwo Powiatowe w Grodzisku Wielkopolskim,

Marta Kaźmierczak - Starostwo Powiatowe w Wolsztynie,

Janina Kościelniak – PROMED Grodzisk Wlkp.,

Katarzyna Łamaszewska – Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Grodzisku Wielkopolskim,

Lucyna Matysiak – Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Nowym Tomyślu,

Teresa Żak – Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Wolsztynie,

wyłoniła laureatów olimpiady:

I miejsce Martyna Borowiak – ZSZP nr 2 im. Stanisława Staszica w Nowym Tomyślu – 48p.

II miejsce Bartosz Duczyński - LO im. Juliusza Słowackiego w Grodzisku Wlkp. – 43p.

III miejsce Marta Murkowska - LO im. Juliusza Słowackiego w Grodzisku Wlkp. – 39p.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grodzisku Wielkopolskim wręczył laureatom, wszystkim uczestnikom Międzypowiatowej Olimpiady Wiedzy „Czy wiesz wszystko o HIV i AIDS?”, nauczycielom szkół ponadgimnazjalnych trzech powiatów oraz wykonawcom Studium Piosenkarskiego CK RONDO piosenek Agnieszki Osieckiej „Pogoda na szczęście” przygotowanych wokalnie przez Ewelinę Rajchel.

nagrody, upominki i dyplomy ufundowane przez:

- Starostwo Powiatowe w Grodzisku Wielkopolskim,
- Starostwo Powiatowe w Nowym Tomysłu,
- Starostwo Powiatowe w Wolsztynie.

Podczas uroczystości Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wręczył również nagrody laureatom konkursu na plakat „Bądźmy zdrowi”

I miejsce Emilia Napierała – Szkoła Podstawowa nr 2 w Grodzisku Wlkp.

II miejsce - Amelia Daktera - Szkoła Podstawowa w Wielichowie

III miejsce- Jagoda Kaczmarek - Szkoła Podstawowa w Kamieńcu

i laureatom konkursu na film „ Krótki film o AIDS” , którego realizatorzy Edward Malczak, Rozalia Kurek, Weronika Kandulska zdobyli I miejsce w powiecie, III miejsce w województwie i mogliśmy go obejrzeć podczas Obchodów Światowego Dnia AIDS.

Uroczystość przebiegła w miłej i ciepłej atmosferze przy kawie i poczęstunku przygotowanym przez nauczycieli i uczniów Technikum Gastronomicznego ZSZP w Grodzisku Wlkp.

7.1.4 „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”

Głównym celem projektu jest ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 a 49 rokiem życia.

Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Grodzisku Wlkp. współpracowała z nauczycielami, szkolnymi koordynatorami przedszkoli i szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, urzędami miast i gmin, starostwem powiatowym, pracownikami szkolnej służby zdrowia, policją, kierownictwem zakładów pracy, pracownikami PSSE oraz mediami lokalnymi.

Przeprowadzono 1 szkolenie dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych – liczba uczestników 20 osób, 1 szkolenie dla uczniów klas VII SP – liczba uczestników 22.

Szkolenie w zakładzie AMPOL SERWIS – liczba uczestników – 25 osób.

Przeprowadzono ankiety – wstępną i końcową. Szkolenia dla młodzieży przeprowadzono z Policją a w zakładzie Pracy z pracownikiem PSSE – HP.

7.2. Programy wojewódzkie

7.2.1. Program „Moje Dziecko Idzie do Szkoły”

- cel główny

Podniesienie poziomu wiedzy z zakresu dbania o zdrowie.

- cele szczegółowe

Zapoznanie rodziców z istotą programu, który podzielony jest na bloki tematyczne zawarte w broszurze. Zdobycie wiedzy, umiejętności i nawyków dla zachowania zdrowia.

- grupa docelowa

Dzieci 5 i 6 letnie oraz uczniowie klas I, uczęszczające do Przedszkoli i szkół w powiecie grodziskim, rodzice lub opiekunowie.

- ramy czasowe

Rok szkolny 2016/2017

- inicjator programu - WSSE
- koordynator, realizatorzy, partnerzy

Pracownik PSSE OZ i PZ Grodzisk Wlkp., Dyrekcje szkół i Przedszkoli, wychowawcy oddziałów przedszkolnych, szkolna służba zdrowia w powiecie grodziskim, WSSE Poznań, Starostwo Powiatowe Grodzisk Wlkp.

- Grupa docelowa:

W roku szkolnym 2016/2017 programem objęto 18 placówek oświatowo – wychowawczych (w tym 6 samodzielnych przedszkoli, 12 szkół podstawowych).

Realizacją objęto 350 dzieci oraz 350 rodziców i opiekunów. Ramy czasowe:

- wrzesień 2016 – czerwiec 2017 r.

- Koordynator, realizatorzy, partnerzy:
- koordynator – Honorata Ciechańska,

- realizatorzy – wychowawcy oddziałów przedszkolnych,
- partnerzy –szkolna służba zdrowia, pedagodzy szkolni, dyrektorzy placówek realizujących program.

Przeprowadzono 18 wizytacji szkół i przedszkoli połączonych z oceną realizacji programu, na podstawie których stwierdzono, że program na stałe wpisał się w działalność profilaktyczną realizowaną na terenie placówek i jest bardzo dobrze odbierany zarówno przez rodziców, jak i nauczycieli. Sporym atutem programu są materiały edukacyjne dla dzieci i ich rodziców.

7.2.2. „Bądźmy zdrowi – wiemy, więc działamy”

Działanie 1: Przeprowadzenie szkoleń dla profesjonalistów, nauczycieli, dzieci, rodziców i młodzieży na poziomie powiatowym: 1 szkolenie dla uczniów klas VII – 23 uczestników.

4. W Szkole Podstawowej nr 1 pod hasłem „Bądźmy zdrowi” przeprowadzono konkurs „Ratujemy i uczymy ratować”- uczniowie klas III – 20 uczestników.

5. 12 maja 2017 roku przy ulicy Szerokiej w Grodzisku Wielkopolskim udział w Happeningu Ekologicznym. Celem akcji jest przypomnienie mieszkańcom Grodziska Wielkopolskiego o potrzebie zadbania o środowisko naturalne, zachęcając do zachowań proekologicznych.

Organizatorem imprezy jest Urząd Miejski w Grodzisku Wielkopolskim przy współpracy z Klubem „Ekosłowak”, działającym przy Liceum Ogólnokształcącym oraz przy wsparciu Szkół Podstawowych Przedszkoli.

Podczas, gdy na scenie prezentowali się wokalnie uczniowie grodziskich szkół oraz przedszkolacy, na przygotowanym przez PSSE stoisku udzielano informacji na temat zdrowego stylu życia, szkodliwości palenia tytoniu, zdrowym odżywianiu i aktywności fizycznej, dorośli i dzieci brały udział zgaduj - zgaduli, otrzymując w zamian upominki.

6. 11 czerwca 2017r.w Szkole Podstawowej im. Andrzeja Grubby w Kąkolewie odbył się Wielobój Sprawnościowy Sześciolatek. W zawodach sportowych, którym towarzyszyło hasło: „Bądźmy zdrowi – wiemy, więc działamy!” wzięły udział drużyny sześciolatek z gminy Grodzisk Wielkopolski reprezentujące: Szkołę Podstawową nr 1 im. Polskich Olimpijczyków w Grodzisku Wlkp., Szkołę Podstawową nr 4 w Grodzisku Wlkp., Szkołę Podstawową w Grąblewie, Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Ptaszkowie, Szkołę Podstawową w Słocinie oraz Szkołę Podstawową im. Andrzeja Grubby w Kąkolewie.

W wielu konkurencjach dzieci mogły sprawdzić swoje możliwości i umiejętności – biegały, skakały, liczyły, rozpoznawały figury geometryczne, toczyły piłki, czworakowały, a także rysowały ilustracje do ulubionych bajek. Współzawodnictwo odbywało się w atmosferze zabawy i zasad fair play. W przerwach między konkurencjami dzieci i ich opiekunowie uczestniczyli w zabawach integracyjnych przy muzyce, które wszystkim sprawiły wiele radości.

7. 6 lipca 2017r. na jeziorze w Kuźnicy Zbąskiej przeprowadzono wspólne działania służb ratunkowych z powiatów grodziskiego, wolsztyńskiego i nowotomyskiego pod nazwą „Kręci mnie bezpieczeństwo – nad wodą”. Akcję przeprowadzono z myślą o dzieciach i młodzieży spędzających wakacje nad różnego rodzaju akwenami. Z zaproszenia do udziału w inicjatywie skorzystało około 200 dzieci przebywających w tym czasie na koloniach i półkoloniach. W trakcie całej akcji przedstawicielki Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych z Grodziska Wielkopolskiego i Wolsztyna pod hasłem „Bądźmy zdrowi” przeprowadzały konkursy tematyczne i rozdawały dzieciom drobne upominki i materiały edukacyjne dotyczące higieny osobistej, zdrowego odżywiania, zapobiegania uzależnieniom oraz bezpiecznego spędzania wakacji.

Działanie 3: Zarządzanie oraz informacja i promocja: na stronie internetowej www.psse-grodzisk.pl zamieszczono 7 informacji.

7.2.3 „Wiem nie biorę – jestem bezpieczny „ - „Dopalacze niszczą życie”.

„Dopalacze” – nowe narkotyki

Nowe narkotyki – nowe zagrożenia

29 marca 2017r. w Sali Konferencyjnej Komendy Powiatowej Policji w Grodzisku Wielkopolskim policjantka z Zespołu Profilaktyki Społecznej aspirant Anna Jóskowiak wraz z pracownikiem grodziskiego sanepidu – panią Honoratą Ciechańską przeprowadziły szkolenie dla młodzieżowych liderów zdrowia ze szkół ponadgimnazjalnych powiatu grodziskiego. Tematem spotkania było przybliżenie zagrożeń oraz szkodliwości dopalaczy, jak również profilaktyki w zakresie HIV i AIDS. Podczas szkolenia przeprowadzono warsztaty edukacyjne, wyświetlono prewencyjne filmy. Policjantka z Zespołu Profilaktyki Społecznej przeprowadziła lekcję pokazową o dopalaczach w oparciu o prezentacje multimedialne. Grodziscy policjanci podejmują na co dzień działalność profilaktyczną w ramach programu „Dopalacze niszczą życie”

Uzależnia mnie tylko sport

W grudniu 2017 roku rozstrzygnięto cykl konkursów plastycznych pod nazwą „Uzależnia mnie tylko sport”. Policjanci ds profilaktyki przeprowadzili ceremonię wręczania nagród wszystkim uczniom, którzy postanowili wziąć udział w konkursie, ze szczególnym uwzględnieniem tegorocznych zwycięzców. Działania zostały przeprowadzone wspólnie z Gminnymi Komisjami Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Granowie i w Grodzisku Wielkopolskim.

Na przełomie listopada i grudnia br. Pod hasłem „Uzależnia mnie tylko sport” grodziscy policjanci promowali modę wśród dzieci i młodzieży na życie wolne od uzależnień... chyba, że tym właśnie uzależnieniem jest zdrowe uprawianie jakiegokolwiek sportu. Promocja zdrowego stylu zdrowia to również realny wpływ na szeroko rozumiane przeciwdziałanie narkomanii i alkoholizmowi.

Na całością projektu z ramienia grodziskiej jednostki Policji czuwała policjantka ds. profilaktyki - młodszy aspirant Anna Jóskowiak. Środki finansowe przeznaczone na ten konkurs pochodziły z budżetu Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z gminy Granowo oraz Grodzisk Wielkopolski. Partnerem tych wspólnych działań była Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Grodzisku Wielkopolskim.

7.2.4 Bezpieczny Senior

Grodziscy policjanci od kilku lat w ramach prowadzonej profilaktyki edukacyjnej są organizatorami kursu szkoleniowego dla kobiet w ramach akcji „Bezpieczna Grodziszczanka”. Do współpracy zaproszono partnerów z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej, Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grodzisku Wlkp. oraz przedstawiciela Lasów Państwowych z Nadleśnictwa Lasówki. W ramach szkoleń Honorata Ciechańska z Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej omówiła zdrowy styl życia oraz zapobieganie zatruciom pokarmowym, w tym lekami i grzybami.

7.3. Inne przedsięwzięcia:

7.3.1. Bezpieczne wakacje .

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej na terenie powiatu grodziskiego w ramach akcji letniej przeprowadzili działania związane z odpowiedzialnością za bezpieczeństwo własne i innych oraz higieną osobistą uczestników wypoczynku i stanem sanitarnym placówek. Pracownicy Inspekcji Sanitarnej przeprowadzili kontrole stanu sanitarno – higienicznego oraz pogadanki dotyczące życia codziennego, w którym ważna jest higiena. Podkreślali także, iż w trakcie upałów powinniśmy często pić napoje lub wodę niegazowaną, nawiązali do szkodliwości palenia papierosów.

W działaniach wykorzystywano materiały tematyczne w postaci ulotek, broszur i plakatów oraz smokerlyzery do badania zawartości tlenu węgla w wydychanym powietrzu oraz alkogogle - urządzenie służące do demonstracji upośledzenia zmysłów, występujące po spożyciu alkoholu.

Wypoczynek zimowy i letni prowadziły 33 placówki , w których uczestniczyło ok. 500 dzieci i młodzieży. Przeprowadzono 11 wizytacji. Działania prowadzone przez Inspekcję Sanitarną podnoszą wiedzę i umiejętności z zakresu zdrowego stylu życia oraz wypoczywania w odpowiednich warunkach sanitarnych, rozwijają postawy odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.

"Kręci mnie bezpieczeństwo - nad wodą" - Akcja prewencyjna policjantów z Wolsztyna, Grodziska i Nowego Tomysła

6 lipca na jeziorze w Kuźnicy Zbąskiej przeprowadzono wspólne działania służb ratunkowych z powiatów grodziskiego, wolsztyńskiego i nowotomyskiego pod nazwą „Kręci mnie bezpieczeństwo – nad wodą”. Akcję przeprowadzono z myślą o dzieciach i młodzieży spędzających wakacje nad różnego rodzaju akwenami. Z zaproszenia do udziału w inicjatywie skorzystało około 200 dzieci przebywających w tym czasie na koloniach i półkoloniach.

Spotkanie rozpoczęło się od zaproszenia dzieci na spektakl profilaktyczno-edukacyjny, który przygotował teatr lalek „Pracownia za Piecem” z Wolsztyna. Niecodzienna forma przedstawienia kwestii związanych z bezpieczeństwem nad wodą, sprawiła, że kilkuset uczestników policyjnej akcji z ciekawością i skupieniem obserwowało przygody Liska, który wybrał się na niestrzeżone kąpielisko.

Po zakończonym przedstawieniu wszyscy obecni wzięli udział z specjalnie przygotowanym pokazem ratownictwa wodnego, który przeprowadzili policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Wolsztynie i Komisariatu Wodnego Policji w Poznaniu wspierani przez strażaków z Komend Powiatowych Państwowej Straży Pożarnej w Grodzisku Wielkopolskim i Wolsztynie oraz jednostek OSP i wolsztyńskiej Grupy RWR. Mundurowi zaprezentowali swoje umiejętności udzielając pomocy osobom pozorującym tonięcie. Sprawnie przeprowadzona akcja oraz pokaz możliwości sprzętu, jakim dysponowali funkcjonariusze nagrodzone zostały przez zebranych gromkimi brawami.

Kolejnym punktem działań było przypomnienie podstawowych zasad ratowania ludzkiego życia. Pokaz tego ratownictwa z użyciem specjalnego fantoma przeprowadzili strażacy z Grodziska Wielkopolskiego.

W trakcie całej akcji przedstawicielki Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych z Grodziska Wielkopolskiego i Wolsztyna przeprowadzały konkursy tematyczne i rozdawały dzieciom materiały edukacyjne dotyczące higieny osobistej, zdrowego odżywiania, zapobiegania uzależnieniom oraz bezpiecznego spędzania wakacji.

Ostatnim punktem programu był pokaz tresury psów służbowych. Dzieci zobaczyły je w wykonaniu dwóch policyjnych labradorów. W tej części dzieci dowiedziały się jak działa pies-ratownik oraz jak postępować w przypadku kontaktu z nieznanym zwierzęciem, w praktyce przećwiczyły też pozycje, których przyjęcie umożliwia zminimalizowania skutków takiego ataku.

Spotkanie edukacyjne, którego celem jest promowanie wśród dzieci bezpiecznego zachowania nad wodą zostało przeprowadzone w formule ponadpowiatowej już po raz czwarty. Oceniając odbiór i zaangażowanie jego uczestników, można stwierdzić, że z pewnością akcja doczeka się kontynuacji.

„Bezpiecznie - to wiedzieć i znać”

25 maja 2017 roku w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Kamieńcu odbył się VII Gminny Turniej Prewencyjny pod nazwą „Bezpiecznie – to wiedzieć i znać”. Współorganizatorem turnieju jest Komenda Powiatowa Policji w Grodzisku Wlkp. Turniej ten adresowany jest do uczniów szkół podstawowych, a jego głównym założeniem jest edukacja poprzez zabawę. VII Gminny Turniej Prewencyjny poprzedzony był prelekcjami o zdrowiu, które przeprowadziły pracownice PSSE – Honorata Ciechańska i Beata Łańska.

Gościem specjalnym imprezy był „Sierżant Pyrek” maskotka Wielkopolskiej Policji.

Dla zwycięzców były puchary, medale i dyplomy. Wszyscy uczestnicy w zależności od zajętego miejsca otrzymali nagrody w postaci sprzętu sportowego i upominki. Fundatorom tegorocznych nagród i upominków byli: Wójt Gminy Kamieniec, Komendant Powiatowej Policji w Grodzisku Wlkp., Nadleśnictwo Grodzisk, Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Grodzisku Wlkp., Rada Rodziców przy Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Kamieńcu oraz Samorząd Uczniowski. Turniej jak zawsze przebiegał w bardzo miłej aczkolwiek zaciętej atmosferze, to też dzięki głównemu prowadzącemu, którym był sierż. sztab. Kamil Sikorski z Policji w Grodzisku Wlkp., któremu organizatorzy dziękują. Gospodarze wszystkich uczestników i gości zaprosili już na kolejny turniej.

Zapobieganie chorobom nowotworowym

Zostań dawcą szpiku i uratuj życie.

W ZSP im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Grodzisku odbyło się spotkanie z panem Henrykiem Siegiertem, który opowiadał uczniom o białaczkę i możliwościach walki z tą chorobą.

Dnia 6 marca 2017r. uczniowie mieli możliwość zarejestrowania się jako potencjalni dawcy szpiku. Rejestracja w banku szpiku zajmowała tylko chwilę, należało wypełnić krótką ankietę i oddać niewielką ilość krwi do badania. Każdy z uczniów i nauczycieli kto oddał 6 marca próbkę krwi zostaje umieszczony w rejestrze potencjalnych dawców szpiku. W Polsce notuje się rocznie ok 10 tys. zachorowań na nowotwory krwi, czyli „białaczki”. Jedną z metod leczenia tych chorób jest przeszczep szpiku. Uczniów i nauczycieli z „Różowej”, którzy podjęli przemyślaną decyzję i zarejestrowali się do rejestru szpiku było 72.

Podziel się życiem

3 listopada 2017r. w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych po raz kolejny odbyła się Akcja Krwiodawstwa we współpracy z Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa z Poznania. Na ogłoszenie Międzyszkolnej Grupy Wolontariuszy odpowiedziało 62 osoby. Zebrano 13,66 l krwi. Wspaniałe jest to, że ponad 40 uczniów po raz pierwszy zdecydowało się oddać krew ratując życie innym. Pokonali własny strach i udowodnili, że wraz z ukończeniem osiemnastego roku życia, stali się dojrzałymi i odpowiedzialnymi ludźmi.

Do akcji przyłączyli się uczniowie Liceum Ogólnokształcącego im. J. Słowackiego i mieszkańcy Grodziska Wlkp. Wśród krwiodawców były osoby, które mogły poszczycić się książeczką Honorowego Dawcy Krwi. Ich dojrzała postawa aby cyklicznie „dzielić się życiem”, może zainspirować innych do takiej postawy.

Zagrożenia a używki

W dniu 24 października 2017 roku uczniowie ZSP i członkowie szkolnego klubu turystycznego 'Klops' wzięli udział w spotkaniu z podróżnikiem, filmowcem i religioznawcą Mariuszem Kurcem., który to zdecydował podzielić się swoim doświadczeniem i wrażeniami z podróży po świecie. Kurc odwiedził 85 krajów, podróżuje autostopem, poznając świat, różne kultury, nawiązuje ciekawe relacje z ludźmi. Mariusz Kurc podzielił się z uczniami swoim refleksjami i spostrzeżeniami na temat życia, przestrzega przed szukaniem uciech w narkotykach i alkoholu. Opowiada o zagrożeniach jakie niosą ze sobą te używki. Pokazuje na własnym przykładzie, że w życiu nie ma sytuacji bez wyjścia, i że wszystko zależy wyłącznie od nas samych, od naszej dobrej woli i zaangażowania. Podróże stały się dla Mariusza Kurca celem jego życia. Ruszając w świat zabiera ze sobą tylko plecak z najpotrzebniejszymi rzeczami i kamerę, na której dokumentuje zdarzenia z każdej wyprawy. Często śpi goszcząc u przypadkowo poznanych ludzi i przez to lepiej ich poznaje, obserwując ich życie od „kuchni”. Obserwacjami z tych podróży i filmami dzieli się po powrocie podczas spotkań organizowanych w szkołach, zakładach poprawczych, zakładach karnych oraz schroniskach dla nieletnich.

W czasie spotkania w szkole Podróżnik starał się przekonać młodych ludzi, by nie rezygnowali z marzeń, by z nierealnych mrzonek zrobić plan na życie, gdyż możliwości człowieka są wielkie i należy łamać bariery, wierzyć w siebie i realizować zakładane wcześniej cele.

7.4. Przekazywanie informacji do mediów.

Na stronie Internetowej PSSE zamieszczono 41 pakietów informacyjnych.

7.5. Podsumowanie

Programy profilaktyczne są dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów i potrzeb środowiska lokalnego. Realizacja programów odbywa się w ramach zajęć dydaktyczno – wychowawczych prowadzonych w szkołach podczas godzin wychowawczych przez wychowawców, pedagoga, spotkań z przedstawicielami służby zdrowia, pracownikiem PSSE – OZ, przedstawicielami policji mającymi na celu informowanie uczniów o szkodliwości używek i zachowań ryzykownych.

Popularyzacja zdrowego i aktywnego stylu życia zaowocowała wieloma imprezami i działaniami, które na stałe wpisały się w harmonogramy działań szkół.

Programy profilaktyczne znajdują odzwierciedlenie w planach dydaktycznych wychowawców klas, gazetkach ściennych, spotkaniach środowiskowych (ewaluacja), konkursach szkolnych. Dokumentację na ten temat znajdujemy w kronikach szkolnych, księgach protokołów z posiedzeń rad pedagogicznych, stronach internetowych placówek oświatowo – wychowawczych.

8. DZIAŁALNOŚĆ OPINIODAWCZO - NADZOROWA

Realizacja zadań

Postanowienia i opinie sanitarne udzielano na piśmie w trybie i terminie ustalonym przepisami.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, dla dokumentów na podstawie art. 53 w związku z art. 58 ust.1 ,pkt 3 oraz art. 54 ust.1 w związku z art. 46 pkt. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r. , poz. 1405), oraz zgodnie z art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r. , poz. 1261) , uzgadniano i wydawano opinie na podstawie art.48, art.53 i art.54 wyżej cytowanej ustawy.

Praca terenowa obejmowała:

- 4) wizje lokalne przeprowadzane każdorazowo przed wydaniem opinii o lokalizacji lub zmianie przeznaczenia obiektu lub terenu;
- 5) odbiory indywidualne zgłaszanych o dopuszczenie do użytkowania obiektów budowlanych .

Dokonywano uzgodnień i wydawano opinie w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko na podstawie : art.64 ust.1, pkt 2 ,art.70 ust.1 , pkt 2, art.77 ust.1 , pkt 2, art.90 ust.2 pkt.2 w związku z atr. 78 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie , udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Odbiory dokonywane były pisemnie. Na każdy odbiór wystawiono opinię sanitarną.

W roku 2017 przeprowadzono 72 kontrole.

W podsumowanym roku 2017 wydano ogółem :

23 - postanowień uzgodnień projektu decyzji dot. warunków zabudowy :

- w tym jedno postanowienie wydano negatywne dotyczące uzgodnienia projektu decyzji warunków zabudowy dla inwestycji polegającej na zmianie sposobu użytkowania budynku sali wiejskiej na sklep spożywczy zlokalizowany na działce o numerze ewidencyjnym gruntu 637/1 położonej w miejscowości Tarnowa gmina Rakoniewice,

- wpłynęło jedno zażalenie na postanowienie dotyczące uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy dla budowy budynku kurnika przeznaczonego do produkcji jaj ekologicznych z częścią magazynową do zbioru jaj oraz częścią socjalną na działce nr 87/1 położonej w Sworzycach , gmina Grodzisk Wielkopolski , sprawę przekazano do ZNS w Poznaniu.

- 2 - decyzje , które umarzają postępowanie administracyjne , wszczęte w przedmiocie odbioru w związku z art. 56 Prawo Budowlane decyzje dotyczyły następujących obiektów :
- wszczęte w przedmiocie odbioru sanitarno-higienicznego budynku hali magazynowej w Granowie przy ul. Poznańskiej na dz. nr 623/4 .
 - wszczęte w przedmiocie odbioru sanitarno-higienicznego zmiany sposobu użytkowania budynku produkcyjno-magazynowego na zakład produkcji win i przetworów owocowych oraz zmiany sposobu użytkowania zakładu na produkcję alkoholu i napojów alkoholowych w miejscowości Maksymilianowo
- 47 - decyzji płatniczych za wykonywane czynności w pionie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego ,
- 3 - opinie sanitarne dotyczące uzgodnień miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko ,
- 2 - postanowienia dotyczące uzgodnienia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko ,
- 21- opinii sanitarnych co do potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko , a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko ,
- w tym 6 opinii stwierdzono potrzebę opracowania raportu ,
 - w tym wpłynęło jedno zażalenie dotyczące budowy gospodarstwa rolnego o specjalności: chów i hodowla zwierząt futerkowych (59,92DJP) na działkach o numerach : 372, 374/1 i 375 w miejscowości Albertowsko gm. Grodzisk Wielkopolski.
- 6 - postanowień przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- 3 - opinie projektów budowlanych,
- 40 - obiektów zgłoszono do odbioru na podstawie art.56 Prawa Budowlanego,
- 1 - decyzja negatywna odbioru rozbudowy budynku przedszkola w Grodzisku Wielkopolskim przy ul. nr działek 214/7 , 214/9 , 216/9 , 216/11
- 3 - opinie sanitarne dotyczące odbioru: prowadzenia oddziału przedszkolnego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Granowie w budynku świetlicy wiejskiej w Drużyniu , salonu

fryzjerskiego damsko-męskiego w Grodzisku Wielkopolskim przy ul. Przemysłowej 3 oraz
złóbka na I piętrze w Grodzisku Wielkopolskim przy ul. Winnej 30 .

Wydanie postanowień następowało każdorazowo po dokonaniu wizji lokalnej w terenie oraz po przeanalizowaniu dokumentacji danej inwestycji. Wizje lokalne dotyczyły przede wszystkim lokalizacji obiektów handlowo usługowych , obiektów rolniczych , przemysłowych .

Wnioski:

Współpraca między poszczególnymi komórkami organizacyjnymi PSSE układa się prawidłowo.

Współpraca z administracją samorządową układa się w sposób właściwy.

Nie obserwowano szczególnych trudności przy opiniowaniu obiektów budowlanych jak i planów zagospodarowania przestrzennego.

9. WNIOSKI KOŃCOWE

1. Kontynuować działania na rzecz prawidłowego unieszkodliwiania odpadów medycznych i komunalnych.
2. Konsekwentnie realizować Program Szczepień Ochronnych oraz prowadzić rejestr chorób zakaźnych.
3. Realizować zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie profilaktycznych programów prozdrowotnych.
4. Czuwać nad warunkami higieniczno - sanitarnymi w placówkach oświatowo – wychowawczych ze szczególnym uwzględnieniem oceny higieny procesu nauczania, uczenia się w szkołach podstawowych oraz nadzór nad placówkami wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży oraz opiekuńczo – wychowawczych.
5. Kontynuowanie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy celem wzmocnienia ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy .